

Proiect de lege pentru modificarea și completarea Codului de procedură penală

Traducere integrală în limba română

Autor și persoană care depune propunerea
Avocat Marian Georgiev Ivanov
Baroul Sofia

Propunere a autorului pentru îmbunătățirea legislației, depusă în temeiul articolului 45 din Constituția Republicii Bulgaria și al articolului 18 alineatele (1) și (2) din Legea privind actele normative. Nu este un proiect de lege introdus formal de un titular al dreptului de inițiativă legislativă. Propunerea nu reprezintă nici o lege adoptată, nici drept în vigoare.

Notă privind traducerea

Această traducere este oferită în scop informativ și nu este o traducere certificată. Prevalează textul original în limba bulgară. Acest PDF tradus nu conține semnătura electronică a originalului.

Adresa de înaintare, dispozițiile propuse, expunerea de motive și sursele sunt traduse integral. Numerotarea articolelor păstrează sufixele alfabetice chirilice originale. Indicațiile paginilor originale se referă la PDF-ul bulgar; traducerea are propria numerotare. Termenii descriu instituții și proceduri bulgare, fără a le adapta dreptului unei alte jurisdicții.

Originalul în limba bulgară: ZID_NPK_25.09.2026.pdf

SHA-256 al fișierului original: 71DC53A84EC1ABE13E7347A6A6C521792E411E652F998191E85042195093625F

PAGINA 01 / 39 A ORIGINALULUI BULGAR

CĂTRE MINISTRUL JUSTIȚIEI

CĂTRE CONSILIUL DE MINIȘTRI AL REPUBLICII BULGARIA

CĂTRE ADUNAREA NAȚIONALĂ A REPUBLICII BULGARIA

prin președintele Adunării Naționale

cu solicitarea de înaintare către Comisia pentru afaceri juridice

PROPUNERE PENTRU ÎMBUNĂTĂȚIREA LEGISLAȚIEI

în temeiul art. 45 din Constituție și al art. 18 alin. (1) și (2) din Legea privind actele normative

Autor și persoană care transmite propunerea: Marian Georgiev Ivanov, avocat

Baroul Sofia, număr individual de înregistrare a avocatului 1800713910

E-mail de contact: ivanov.bg.sf@gmail.com

Adresă de corespondență: bd. Aleksandar S. Pushkin nr. 84A, cartierul Boyana, Sofia 1616.

În temeiul art. 45 din Constituția Republicii Bulgaria și al art. 18 alin. (1) și (2) din Legea privind actele normative, transmit în nume propriu acest proiect de lege pentru modificarea și completarea Codului de procedură penală, împreună cu expunerea de motive, ca propunere pentru îmbunătățirea legislației. Acesta face parte dintr-un pachet de propuneri pentru modificarea și completarea Codului penal, Codului de procedură penală și Legii privind sistemul judiciar.

Solicit ministrului justiției să organizeze o evaluare de specialitate și, dacă propunerea este acceptată, să întreprindă demersurile necesare pentru pregătirea unui proiect de lege în vederea examinării de către Consiliul de Miniștri.

Solicit Consiliului de Miniștri să evalueze propunerea în raport cu competența sa potrivit art. 87 alin. (1) din Constituție și, dacă evaluarea este favorabilă, să dispună lucrările pregătitoare necesare exercitării inițiativei legislative.

Solicit președintelui Adunării Naționale să înainteze propunerea Comisiei pentru afaceri juridice și să o pună la dispoziția deputaților pentru luare la cunoștință, discutare potrivit procedurii stabilite și examinarea posibilității exercitării inițiativei legislative.

Solicit comunicarea numărului de înregistrare la intrare, a înaintării către autoritatea competentă și a rezultatului examinării prin Sistemul de comunicare electronică securizată (SSEV), cu o notificare suplimentară la adresa de e-mail indicată mai sus.

Proiect

LEGE PENTRU MODIFICAREA ȘI COMPLETAREA CODULUI DE PROCEDURĂ PENALĂ

(Publicat în Monitorul Oficial al Bulgariei, nr. 86 din 2005; modificat și completat, nr. 46 și 109 din 2007, nr. 69 și 109 din 2008, nr. 12, 27, 32 și 33 din 2009, nr. 15, 32 și 101 din 2010, nr. 13, 33, 60, 61 și 93 din 2011, nr. 19, 20, 25 și 60 din 2012, nr. 17, 52, 70 și 71 din 2013, nr. 21 din 2014, nr. 14, 24, 41, 42, 60, 74 și 79 din 2015, nr. 32, 39, 62, 81 și 95 din 2016, nr. 13, 63 și 101 din 2017, nr. 7, 44, 87 și 96 din 2018, nr. 7, 16 și 83 din 2019, nr. 98, 103 și 110 din 2020, nr. 9, 16, 20, 41, 80 și 85 din 2021, nr. 32 și 62 din 2022, nr. 48, 69, 84 și 86 din 2023, nr. 18, 36 și 39 din 2024, nr. 61, 65 și 97 din 2025, nr. 16, 32, 51 și 59 din 2026)

§ 1. Se introduce art. 15a:

„Protecția înainte de atribuirea formală a calității de persoană acuzată

Art. 15a. (1) Persoana în privința căreia un organ al procedurii premergătoare judecătii sau un alt organ de stat deține informații concrete care generează suspiciunea implicării într-o infracțiune are dreptul să fie informată despre natura suspiciunii, să păstreze tăcerea, să beneficieze de consultare confidențială și asistență din partea unui avocat și de interpretare într-o limbă pe care o înțelege înainte de a i se adresa întrebări privind acea implicare. Aceste drepturi se asigură și atunci când informația apare în cursul audierii ori al culegerii de explicații, inclusiv înainte de inițierea procedurii premergătoare judecătii.

(2) În cazurile alin. (1), audierea ori culegerea de explicații încetează până la explicarea drepturilor și oferirea posibilității de a le exercita. Art. 91-99 și Legea privind asistența juridică se aplică în mod corespunzător participării, desemnării și renunțării la asistența unui avocat. Renunțarea se consemnează în scris după explicarea consecințelor; poate fi retrasă oricând și nu este permisă în caz de apărare obligatorie. După apariția suspiciunii, persoana nu poate fi audiată ca martor privind propria implicare; dacă sunt întrunite condițiile art. 219, i se atribuie formal calitatea de persoană acuzată.

(3) Explicarea drepturilor, decizia persoanei și timpul acordat pentru consultare se consemnează într-un proces-verbal, din care i se furnizează un exemplar. Dacă au loc audierea ori culegerea de explicații, se aplică și art. 240. Consultarea cu avocatul este confidențială și nu se ascultă ori înregistrează. Documentele și comunicările privind asistența juridică beneficiază de protecția legală a secretului profesional al avocatului.

(4) Exercițarea drepturilor din acest articol nu poate justifica o concluzie defavorabilă persoanei. Asigurarea acestor drepturi nu înlocuiește atribuirea formală a calității de persoană acuzată și nu constituie un temei independent pentru constrângerea procesuală.

(5) Prezentul articol nu împiedică efectuarea legală a măsurilor urgente de conservare a probelor care nu presupun audierea ori culegerea de explicații de la persoană.

(6) În caz de refuz sau neasigurare a drepturilor din acest articol, persoana ori avocatul său poate sesiza instanța raională de la locul unde drepturile trebuiau asigurate. Organul furnizează materialele solicitate și un punct de vedere în termen de douăzeci și patru de ore de la primirea solicitării instanței. Un judecător se pronunță în termen de trei zile de la cerere, după ascultarea persoanei și a organului dacă este necesar, stabilește legalitatea refuzului ori inacțiunii și, dacă încălcarea continuă, dispune încetarea ei și asigurarea drepturilor. Neprezentarea materialelor nu

PAGINA 03 / 39 A ORIGINALULUI BULGAR

împiedică pronunțarea. Încheierea este definitivă și executorie imediat. Această procedură nu înlocuiește controlul legal al privării de libertate înseși.

(7) Dacă sunt îndeplinite condițiile apărării obligatorii din art. 94 sau persoana nu dispune de mijloace pentru remunerarea unui avocat, dorește să aibă unul și interesele justiției o cer, organul prevăzut la alin. (1) se pronunță imediat asupra acordării asistenței juridice și desemnează avocatul indicat de consiliul baroului competent. Art. 25 alin. (4)-(6) și art. 26 din Legea privind asistența juridică se aplică în mod corespunzător, precum și, în cazurile urgente, procedura de indicare a unui avocat de serviciu. Asistența juridică este plătită din bugetul Biroului Național de Asistență Juridică. Persoanei care beneficiază de această asistență din lipsă de mijloace nu i se solicită rambursarea costurilor. Refuzul și inacțiunea se contestă potrivit procedurii alin. (6).”

§ 2. La art. 31 se fac următoarele modificări și completări:

1. Alin. (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) Instanța se pronunță imediat, prin încheiere motivată, asupra abținerii. Dacă o parte solicită recuzarea, persoana vizată se poate abține imediat.”

2. Se introduc alin. (5)-(9):

„(5) Dacă persoana nu s-a abținut, admisibilitatea și temeinicia cererii sunt soluționate de un alt judecător al aceleiași instanțe când cauza este judecată în primă instanță, iar în toate celelalte cazuri, de un alt complet de trei judecători al aceleiași instanțe. Judecătorul ori completul este selectat potrivit regulilor de repartizare aleatorie a cauzelor. Persoanele vizate de cerere nu participă la soluționarea ei. Materialele se pun la dispoziție imediat. Dacă nu poate fi selectat un judecător ori complet, se aplică art. 43 pct. 4.

(6) Pronunțarea potrivit alin. (5) are loc în ședință nepublică în termen de trei zile de la primirea materialelor, după ce părților și persoanei a cărei recuzare se solicită li s-a oferit posibilitatea de a-și prezenta punctele de vedere. Instanța examinează împrejurările precis indicate și materialele depuse în sprijinul acestora. Invocarea exclusivă a independenței instanței ori a lipsei interesului personal nu este suficientă când au fost invocate și alte împrejurări care generează îndoeli justificate obiectiv privind imparțialitatea. Încheierea nu este supusă unei căi de atac distincte a părții ori a procurorului; legalitatea sa se examinează la controlul actului judiciar final.

(7) Până la soluționarea cererii se efectuează numai măsuri care nu pot fi amânate pentru conservarea probelor ori protejarea drepturilor participanților. Motivele urgenței se indică în procesul-verbal. Nu pot fi pronunțate sentința, soluția asupra fondului acuzației, încheierea de aprobare a unui acord de recunoaștere ori actul de încetare a procesului penal.

(8) O cerere repetată de recuzare a aceleiași persoane, întemeiată pe aceleași fapte, asupra cărora s-a pronunțat deja o soluție potrivit alin. (5), poate fi lăsată neexaminată de completul care judecă fondul dacă nu conține împrejurări ori materiale noi relevante. Încheierea indică pronunțarea anterioară și examinează existența unor împrejurări ori materiale noi. Depunerea unei sesizări împotriva unui judecător ori asesor judiciar nu constituie, prin ea însăși, temei pentru recuzarea acestuia.

PAGINA 04 / 39 A ORIGINALULUI BULGAR

(9) Împrejurările relevante pentru aprecierea potrivit art. 29, cunoscute unui membru al completului, se aduc la cunoștința părților și se consemnează în procesul-verbal. Cererea de recuzare, punctele de vedere și soluția se includ în dosar.”

§ 3. La art. 43 se introduce pct. 4:

„4. instanța nu poate selecta un judecător ori complet pentru pronunțarea potrivit art. 31 alin. (5); în acest caz, Curtea Supremă de Casație desemnează o altă instanță de același nivel pentru a soluționa exclusiv cererea de recuzare.”

§ 4. La art. 47 se introduc alin. (5)-(8):

„(5) În procedura premergătoare judecății, pronunțarea potrivit alin. (4) are loc în termen de trei zile de la primirea cererii. Aceasta conține un răspuns distinct la împrejurările concrete care generează îndoieli privind imparțialitatea. Un exemplar se transmite imediat persoanei care solicită recuzarea și procurorului vizat.

(6) Refuzul recuzării poate fi contestat de solicitant la instanța competentă în primă instanță în termen de șapte zile de la primirea exemplarului. Nepronunțarea în termenul alin. (5) poate fi contestată la aceeași instanță cât timp continuă. Instanța se pronunță prin încheiere definitivă în termen de trei zile, după ce oferă solicitantului și procurorului vizat posibilitatea de a-și prezenta punctele de vedere. Dacă recuzarea este admisă, un alt procuror este desemnat potrivit procedurii legale; instanța nu indică un anumit procuror.

(7) Depunerea cererii ori a contestației nu suspendă cercetarea. La cererea persoanei interesate, instanța poate dispune ca, până la pronunțare, să se efectueze numai măsuri care nu pot fi amânate, dacă sunt prezentate informații concrete care indică temeiuri de recuzare și riscul unui prejudiciu greu de remediat. O cerere repetată întemeiată pe aceleași fapte și deja examinată de instanță este lăsată neexaminată, dacă nu conține informații noi relevante. Depunerea unei sesizări împotriva unui procuror nu constituie, prin ea însăși, temei de recuzare.

(8) Alin. (5)-(7) nu modifică procedura specială din art. 411e și nici procedura recuzării procurorului european și a procurorilor europeni delegați potrivit Regulamentului (UE) 2017/1939.”

§ 5. La art. 63 se fac următoarele modificări și completări:

1. Alin. (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Riscul prevăzut la alin. (1) se stabilește pe baza unor împrejurări concrete și actuale. Gravitatea acuzației, pedeapsa prevăzută, o condamnare anterioară ori judecarea în absența persoanei acuzate nu sunt suficiente, prin ele însele, pentru stabilirea riscului. Sarcina justificării necesității arestării preventive revine procurorului.”

2. Se introduce alin. (13):

„(13) La luarea măsurii și la fiecare menținere a ei, instanța motivează distinct suspiciunea rezonabilă, fiecare risc stabilit potrivit alin. (1) și insuficiența măsurilor mai puțin restrictive aplicabile, inclusiv arestul la domiciliu cu monitorizare electronică. La prelungirea arestării, instanța examinează durata sa totală, măsurile efectuate, motivele întârzierii, starea de sănătate a persoanei și disponibilitatea tratamentului necesar. Referirea exclusivă la un act judiciar anterior nu este suficientă.”

PAGINA 05 / 39 A ORIGINALULUI BULGAR

§ 6. La art. 65:

1. La alin. (2) se adaugă următoarele teze a doua și a treia: „Cererea poate fi depusă și direct la instanța competentă în primă instanță, care solicită imediat dosarul. Procurorul îl trimite cel târziu în ziua următoare.”

2. Alin. (6) se abrogă.

§ 7. Se introduce art. 65a:

„Control judiciar periodic

Art. 65a. (1) În procedura premergătoare judecății, necesitatea arestării preventive este verificată de instanța competentă în primă instanță cel târziu la treizeci de zile după ultima pronunțare a unei instanțe asupra fondului măsurii.

(2) Procurorul prezintă dosarul și o cerere motivată cel târziu cu cinci zile înainte de expirarea termenului, dacă nu a modificat ori revocat măsura anterior. Cererea cuprinde o descriere a măsurilor efectuate, motivele concrete pentru care cercetarea nu este încheiată și împrejurările care justifică menținerea arestării. Un exemplar este furnizat imediat persoanei acuzate și avocatului apărării.

(3) La ultima sa pronunțare, instanța de prim grad stabilește data următorului control. Dacă între timp este emis un alt act judiciar asupra fondului măsurii, instanța de prim grad stabilește din oficiu o nouă dată. Instanța de apel trimite imediat un exemplar al actului său instanței de prim grad. Neprimirea unei cereri potrivit alin. (2) nu înlătură obligația instanței de a efectua controlul; dosarul se solicită imediat.

(4) Controlul are loc în ședință publică cu participarea procurorului, a persoanei acuzate și a avocatului apărării, potrivit procedurii art. 65 alin. (3)-(5) și (7)-(10). Instanța menține, modifică sau revocă măsura. Dacă informațiile nu sunt suficiente pentru a stabili temeiurile menținerii, instanța o revocă ori o înlocuiește cu o măsură mai puțin restrictivă. Neprezentarea dosarului nu poate justifica amânarea controlului.

(5) Dacă în aceeași perioadă se examinează o cerere potrivit art. 65, controalele se efectuează împreună, fără prelungirea termenelor din art. 65. Depunerea unei cereri ori căi de atac a procurorului nu prelungește termenele din art. 63 alin. (4).

(6) Alin. (1)-(5) se aplică în mod corespunzător arestului la domiciliu și privării de libertate rezultate din neplata cauțiunii stabilite.”

§ 8. La art. 97 alin. (1), după cuvintele „în calitate de persoană acuzată”, se adaugă „și în cazurile prevăzute la art. 15a”.

§ 9. La art. 105 se introduc alin. (3)-(5):

„(3) Declarațiile și celelalte mijloace de probă obținute prin tortură, tratament inuman ori degradant, violențe sau amenințări ilicite, precum și mijloacele de probă obținute direct ca urmare a unei asemenea conduite sunt inadmisibile. Interdicția nu împiedică folosirea lor pentru stabilirea răspunderii pentru conduita ilicită însăși.

(4) Declarațiile obținute cu încălcarea dreptului la tăcere sau a dreptului de acces la un avocat în cazurile art. 15a, art. 55 ori art. 94 nu pot fi folosite

PAGINA 06 / 39 A ORIGINALULUI BULGAR

împotriva persoanei. Interdicția nu poate fi eludată prin citirea unui document ori audierea persoanei care a obținut declarația.

(5) Confirmarea ulterioară a unei declarații nu înlătură încălcarea. Noile explicații date independent, după asigurarea efectivă a drepturilor apărării, sunt evaluate separat, după verificarea caracterului lor voluntar și a încetării efectelor încălcării anterioare. Interdicția din alin. (3) se aplică indiferent de confirmare.”

§ 10. La art. 107 se introduc alin. (6)-(8):

„(6) Procurorul și organele de cercetare examinează versiunile faptelor susținute de informațiile din cauză, inclusiv cele care exclud ori reduc răspunderea. Materialele obținute în cadrul verificărilor preliminare și al cercetării care pot fi relevante pentru împrejurările din art. 102 ori fiabilitatea unei surse de probă sunt inventariate și păstrate indiferent dacă acuzarea intenționează să le invoce. Materialele relevante strânse înainte de inițierea procedurii premergătoare judecății se includ în dosar.

(7) Inventarul potrivit alin. (6) cuprinde un număr unic, proveniența, data primirii, o descriere succintă, locul de păstrare și informații privind accesul acordat ori restricționat. Inventarul se actualizează la primirea unui material nou. Păstrarea și accesul se asigură cu respectarea normelor legale privind protecția informațiilor și folosirea mijloacelor speciale de supraveghere.

(8) La refuzul strănerii ori examinării unei probe, instanța indică împrejurarea pe care cererea urmărește să o stabilească și motivele concrete ale refuzului. Refuzul nu poate fi întemeiat exclusiv pe aprecierea preliminară a credibilității unei probe care nu a fost strânsă. Invocarea exclusivă a economiei procesuale ori a unei pronunțări anterioare nu este suficientă când sunt indicate argumente sau împrejurări noi relevante. Cererea, obiecțiile și încheierea se consemnează în procesul-verbal.”

§ 11. Se introduce art. 107a:

„Pronunțarea asupra admisibilității

Art. 107a. (1) Dacă este formulată o obiecție concretă privind admisibilitatea, instanța, după ascultarea părților și strângerea probelor necesare, se pronunță prin încheiere motivată înainte de a folosi mijlocul de probă contestat la soluționarea cauzei. Instanța se pronunță din oficiu dacă identifică temeiuri potrivit art. 105.

(2) Încheierea indică încălcarea constatată, dreptul afectat și consecințele asupra admisibilității. Îndoielile privind credibilitatea mijloacelor de probă admisibile se evaluează în cadrul aprecierii de ansamblu a probelor și nu înlocuiesc examinarea potrivit art. 105.

(3) Încheierea nu este supusă unei căi de atac distincte a părții ori a procurorului; corectitudinea sa se verifică la atacarea actului judiciar final. În cazul unor împrejurări noi, instanța o poate modifica după ascultarea părților. Materialele excluse rămân la dosar pentru control, cu identificarea expresă a temeiurilor excluderii și a scopurilor pentru care folosirea lor este inadmisibilă.”

PAGINA 07 / 39 A ORIGINALULUI BULGAR

§ 12. Se introduce art. 110a:

„Trasabilitate și integritate

Art. 110a. (1) Pentru fiecare obiect, probă materială prelevată, suport ori ansamblu de date informatice ridicat, predat voluntar sau obținut în cadrul unui act procesual se ține un registru care cuprinde identificatorul, data, ora, persoana care predă și cea care primește, scopul transferului, starea ambalajului și actul efectuat. Registrul se include în dosar.

(2) Se consemnează deschiderea, prelevarea, examinarea, copierea, modificarea, distrugerea ori restituirea. Copierea digitală se documentează prin consemnarea mijloacelor folosite, a întinderii copiei și a verificării identității prin sume de control ori altă metodă fundamentată științific. Originalul se păstrează potrivit legii; modificările necesare se descriu.

(3) Înainte de o examinare care consumă ori modifică ireversibil obiectul, organul notifică persoana acuzată și avocatul apărării, dacă sunt cunoscuți, și le oferă posibilitatea de a formula întrebări și de a solicita păstrarea unei probe de control, când aceasta este posibilă. Dacă există un risc iminent de pierdere a probei, actul se efectuează imediat, cu documentarea motivelor și notificarea ulterioară a persoanelor.

(4) O omisiune din registru se examinează în raport cu celelalte probe. Dacă autenticitatea sau integritatea nu pot fi stabilite în mod fiabil, datele respective nu pot fundamenta acuzația. Admisibilitatea mijloacelor de probă se apreciază potrivit art. 105 și 107a, iar semnificația lor probatorie, în cadrul evaluării de ansamblu a probelor.”

§ 13. La art. 111 se fac următoarele modificări și completări:

1. La alin. (2), cuvintele „persoanelor îndreptățite de la care au fost luate” se înlocuiesc cu „persoanelor îndreptățite potrivit procedurii acestui articol”.

2. Alin. (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Procurorul soluționează cererea de restituire prin ordonanță motivată în termen de trei zile. Un exemplar se trimite imediat solicitantului restituirii, persoanei de la care obiectul a fost ridicat și altor persoane cunoscute care au prezentat informații concrete privind dreptul lor asupra acestuia. Aceste persoane pot contesta ordonanța la instanța competentă în primă instanță în termen de șapte zile de la primirea exemplarului. Nepronunțarea în termenul de trei zile poate fi contestată direct la aceeași instanță cât timp continuă. Instanța solicită materialele relevante și oferă procurorului și persoanelor care invocă pretenții concurente posibilitatea de a-și prezenta punctele de vedere. Un judecător pronunță o încheiere definitivă în ședință nepublică în termen de șapte zile de la primirea contestației. Dacă este necesar, judecătorul ascultă persoanele vizate. La admiterea contestației, instanța dispune restituirea obiectului ori păstrarea sa în continuare dacă există temeiurile din alin. (1) și (2) sau art. 113.”

3. Se introduc alin. (6)-(10):

„(6) Drepturile din alin. (3) se exercită indiferent dacă persoana are o altă calitate procesuală în cauză. În termen de trei zile de la cerere, persoanelor li se acordă acces la materialele necesare protejării drepturilor lor asupra obiectului, cu aplicarea corespunzătoare a art. 227a alin. (3)-(7) și (9). Art. 213 alin. (11) se aplică în mod corespunzător calculului termenului de contestare când a fost solicitat accesul.

PAGINA 08 / 39 A ORIGINALULUI BULGAR

(7) Ordonanța de restituire a unui obiect nu se execută înainte de expirarea termenului de contestare pentru persoanele din alin. (3) sau, dacă a fost depusă contestație, înainte de pronunțarea instanței. Dacă întârzierea creează un risc de prejudiciu semnificativ, instanța poate permite executarea imediată la cererea unei persoane interesate, după ce oferă celorlalte persoane cunoscute posibilitatea de a-și prezenta punctele de vedere. Un litigiu asupra unui drept susținut prin informații concrete împiedică predarea obiectului uneia dintre părțile în litigiu; se aplică art. 113. Predarea ori restituirea unui obiect nu soluționează cu autoritate de lucru judecat un litigiu privind proprietatea ori un alt drept real.

(8) Fiecare pronunțare asupra restituirii evaluează necesitatea probatorie actuală, durata totală a reținerii, consecințele pentru persoanele îndreptățite și posibilitatea realizării scopului printr-o copie, probă prelevată ori alt mijloc mai puțin împovăraător. Procurorul efectuează acest control din oficiu cel puțin o dată la trei luni și, când temeiurile nu mai există, dispune restituirea cu respectarea art. 113. Invocarea exclusivă a faptului că procesul penal nu s-a încheiat nu este suficientă.

(9) În procedura judiciară, cererea de restituire se depune direct la instanța pe rolul căreia se află cauza, inclusiv de către un terț. Instanța se pronunță în termen de șapte zile, după ce oferă procurorului, părților ale căror drepturi sunt afectate și persoanelor din alin. (3) posibilitatea de a-și prezenta punctele de vedere. Încheierea este supusă căilor de atac ale părților și procurorului potrivit capitolului douăzeci și doi. Alin. (6)-(8) se aplică în mod corespunzător.

(10) Alin. (3) și (6)-(9) nu înlătură procedura specială a măsurilor prevăzute la art. 72-73a ori regulile din alin. (4) și (5). Reținerea unui obiect ca probă materială nu poate înlocui măsura asigurătorie necesară când nevoia probatorie nu mai există, iar scopul exclusiv este asigurarea unei confiscări viitoare ori a unei pretenții.”

§ 14. La art. 152 se introduc alin. (4)-(6):

„(4) Raportul de expertiză indică metoda aplicată, fundamentarea sa științifică, condițiile și limitele aplicării, materialul comparativ folosit, incertitudinea ori posibilitatea de eroare constatată, când poate fi determinată, și temeiurile fiecărei concluzii esențiale.

(5) Procesele-verbale ale examinărilor și datele primare disponibile necesare verificării raportului de expertiză se anexează acestuia. Dacă volumul ori protecția informațiilor împiedică includerea lor, se indică locul de păstrare și procedura de acces. Art. 227a se aplică accesului în procedura premergătoare judecății; în procedura judiciară, decide instanța.

(6) Expertul declară împrejurările care îi pot afecta imparțialitatea. Lipsa fundamentării științifice pentru un răspuns categoric se indică expres; nu poate fi înlocuită cu o presupunere prezentată drept fapt dovedit.”

§ 15. La art. 153, textul existent devine alin. (1), iar alin. (2) se introduce cu următorul cuprins:

„(2) Refuzul de a dispune o expertiză suplimentară ori repetată conține un răspuns distinct la omisiunile esențiale, contradicțiile și obiecțiile metodologice indicate.”

§ 16. La art. 196 se introduce alin. (3):

„(3) Măsurile din alin. (1) pct. 4 și 5 se iau prin ordonanță motivată care precizează temeiurile concrete de fapt și de drept, măsurile efectuate până atunci și măsurile organizatorice necesare continuării cercetării. Ordonanța este

PAGINA 09 / 39 A ORIGINALULUI BULGAR

inclusă în dosar și comunicată organului de cercetare vizat. Noul organ de cercetare este desemnat potrivit procedurii legale. O obiecție de bună-credință privind nelegalitatea, o sesizare a unei încălcări ori dezacordul cu o instrucțiune nu constituie, prin ele însele, temei pentru îndepărtare ori preluarea cercetării.”

§ 17. Art. 197 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 197. (1) Instrucțiunile scrise ale procurorului către organul de cercetare sunt obligatorii.

(2) Organul de cercetare poate adresa unui procuror din parchetul de nivel superior o obiecție scrisă motivată potrivit căreia instrucțiunea contravine legii. Obiecția și soluția se includ în dosar. Un procuror care nu a dat instrucțiunea contestată soluționează obiecția în termen de trei zile. Obiecția nu suspendă executarea dacă procurorul competent nu dispune altfel. Instrucțiunea de a efectua un act care constituie infracțiune nu se execută și se semnalează imediat organului competent.

(3) Alin. (2) nu introduce control ierarhic național asupra procurorului european și a procurorilor europeni delegați. În cauzele din capitolul treizeci și unu «a», obiecția împotriva unei instrucțiuni a procurorului care efectuează cercetarea se examinează de procurorul care exercită supravegherea potrivit art. 411r. Dacă instrucțiunea a fost dată de procurorul care supraveghează, acesta examinează în termen de trei zile o cerere motivată de reconsiderare. Aceasta nu restrânge recuzarea potrivit art. 411e ori controlul judiciar prevăzut de lege.”

§ 18. La art. 198 se introduc alin. (3)-(5):

„(3) Furnizarea materialelor persoanei acuzate și avocatului apărării pentru exercitarea dreptului la apărare potrivit acestui cod nu constituie divulgare în sensul alin. (1) și nu este condiționată de o autorizare distinctă potrivit aceluia alineat.

(4) Autorizarea prevăzută la alin. (1) este scrisă și motivată. Aceasta precizează scopul legal, necesitatea concretă a divulgării, întinderea datelor și măsurile de protejare a vieții private, a prezumției de nevinovăție, a martorilor și a altor persoane afectate. Nu este permisă divulgarea datelor inutile pentru scopul declarat ori prezentarea unei persoane ca vinovată înainte ca o condamnare să devină definitivă. Aceasta nu împiedică informația obiectivă necesară despre evoluția procedurii, căutarea persoanelor ori prevenirea unui pericol iminent, cu respectarea restricțiilor alin. (1).

(5) Dacă o informație este divulgată cu încălcarea alin. (4) de către sau în numele unui organ al procedurii premergătoare judecății, persoana afectată poate solicita instanței competente în primă instanță constatarea și încetarea încălcării care continuă. Instanța se pronunță în termen de șapte zile prin încheiere definitivă, după ce oferă persoanei și organului posibilitatea de a-și prezenta punctele de vedere. Dacă admite cererea, instanța poate dispune eliminarea informației divulgate ilicit de pe canalele oficiale ale organului ori publicarea, în același mod, a unei precizări a statutului procesual al persoanei. Pronunțarea nu stabilește vinovăția și nu restrânge dreptul la despăgubire ori libertatea mass-mediei de a relata legal despre procedură.”

PAGINA 10 / 39 A ORIGINALULUI BULGAR

§ 19. La art. 199 se introduc alin. (3)-(5):

„(3) Ordonanțele de refuz al inițierii procedurii premergătoare judecării, de încetare ori suspendare a procesului penal și de refuz al reluării procedurii suspendate cuprind și:

1. descrierea concretă a faptelor examinate și identificarea precisă a temeiului legal aplicat;
2. analiza materialelor și probelor relevante, inclusiv a contradicțiilor esențiale dintre ele;
3. răspunsul la argumentele și cererile esențiale ale persoanelor ale căror drepturi sunt afectate și explicația motivelor pentru care actele relevante indicate de ele nu au fost efectuate;
4. motivele pentru care informațiile ori probele disponibile susțin concluzia respectivă, distingând cerințele inițierii procedurii, atribuirii formale a calității de persoană acuzată și trimiterii în judecată;
5. procedura, termenul și persoanele îndreptățite să conteste actul, precum și procedura de acces la materiale.

(4) O referire generală la convingerea intimă, o concluzie dintr-o verificare preliminară, un raport de expertiză ori un act anterior nu înlocuiește motivarea din alin. (3). Când se concluzionează inexistența infracțiunii din cauza caracterului neînsemnat al faptei, împrejurările concrete care justifică aplicarea art. 9 alin. (2) din Codul penal se examinează separat de cerințele unui caz de gravitate redusă. Când se concluzionează că fapta nu este dovedită, se indică împrejurările esențiale rămase nelămurite și măsurile rezonabil necesare efectuate pentru lămurirea lor.

(5) Cerințele alin. (2)-(4) se aplică și actului care, indiferent de denumire, încheie definitiv verificarea preliminară a unei sesizări privind o infracțiune fără inițierea procedurii premergătoare judecării. Înaintarea către un organ competent nu constituie, prin ea însăși, un asemenea act; aceasta se comunică persoanei care a sesizat, cu indicarea organului destinatar.”

§ 20. La art. 200, textul existent devine alin. (1), iar alin. (2) se introduce cu următorul cuprins:

„(2) Contestația nu poate fi soluționată de procurorul care a emis ordonanța contestată, a participat la pregătirea ei ori a dat instrucțiuni scrise a căror executare este contestată. Contestația se repartizează altui procuror din parchetul competent potrivit procedurii legale. Participarea la un alt act procesual în aceeași procedură nu determină, prin ea însăși, recuzarea; se aplică temeiurile art. 47.”

§ 21. La sfârșitul art. 202 alin. (2) se adaugă cuvintele „cu excepția cazurilor prevăzute la art. 213 alin. (9)”.

§ 22. La art. 207 se introduce alin. (5):

„(5) Dacă sunt îndeplinite condițiile alin. (1), inițierea procedurii nu poate fi amânată până la încheierea unei verificări preliminare potrivit Legii privind sistemul judiciar ori a unei proceduri administrative, disciplinare sau de altă natură. Aceste proceduri nu înlocuiesc actele de cercetare. Refuzul întemeiat exclusiv pe existența unor raporturi de drept civil nu este permis dacă faptele semnalate indică și o infracțiune.”

§ 23. La art. 211 se introduce alin. (3):

„(3) Aprecierea potrivit alin. (1) nu necesită nivelul de probațiune cerut pentru atribuirea formală a calității de persoană acuzată ori pentru pronunțarea unei condamnări. Neexaminarea unei surse precis indicate și disponibile

PAGINA 11 / 39 A ORIGINALULUI BULGAR

de informații relevante nu poate justifica, prin ea însăși, concluzia că lipsesc informații suficiente. Dacă există un risc iminent de pierdere a probelor, se aplică art. 212 alin. (2).”

§ 24. Se introduce art. 212a:

„Înregistrarea și termenul de soluționare a unei sesizări privind o infracțiune

Art. 212a. (1) Sesizarea privind o infracțiune se înregistrează imediat la prima primire de către parchet, un organ al Ministerului de Interne ori un alt organ al procedurii premergătoare judecății. Dacă sesizarea este primită în afara parchetului, se trimite procurorului competent, împreună cu materialele disponibile, imediat, dar cel târziu în trei zile de la primire; la inițierea procedurii potrivit art. 212 alin. (2) se aplică notificarea prevăzută de art. 212 alin. (3). Data primei primiri se păstrează la fiecare înaintare. În termen de trei zile, persoana care a sesizat este informată despre data și numărul înregistrării și parchetul căruia i-a fost trimisă sesizarea, dacă a furnizat o adresă pentru notificări. La înregistrarea în parchet, persoana care a sesizat este informată și despre numărul dosarului de parchet și parchetul competent.

(2) Procurorul se pronunță potrivit art. 207 și 213 în termen de o lună de la prima primire a sesizării de către un organ prevăzut la alin. (1). Dacă este necesară o verificare preliminară potrivit art. 145 alin. (1) pct. 2 sau 3 din Legea privind sistemul judiciar, se aplică termenele art. 145 alin. (2) din acea lege, dar pronunțarea are loc cel târziu la patru luni de la prima primire. Persoana care a sesizat și persoana vătămată cunoscută ori persoana juridică prejudiciată sunt informate despre dispunerea și prelungirea verificării preliminare și termenul final. Aceste termene nu înlătură obligația organelor de a iniția imediat procedura dacă sunt întrunite condițiile art. 207 alin. (1).

(3) Înaintarea, reunirea, disjungerea, renumerotarea ori dispunerea unei verificări preliminare suplimentare privind aceleași fapte nu determină reînceperea termenului. Pentru fapte noi independente, termenul se calculează separat, fără amânarea soluționării sesizării inițiale.

(4) Nerespectarea termenului nu determină refuzul automat ori inițierea automată a procedurii premergătoare judecății. Nu înlătură obligația procurorului de a se pronunța și este supusă controlului judiciar potrivit art. 213b.

(5) Aplicarea acestui articol nu afectează art. 212 alin. (2) ori normele speciale privind Parchetul European și cercetarea infracțiunilor săvârșite de procurorul general ori de un adjunct.”

§ 25. La art. 213 se fac următoarele modificări și completări:

1. Alin. (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) Ordonanța menținută de refuz al inițierii procedurii premergătoare judecății pentru o infracțiune urmărită din oficiu poate fi contestată de persoanele prevăzute la alin. (1) la instanța competentă în primă instanță în termen de paisprezece zile de la primirea exemplarului. Controlul privește și corectitudinea concluziei că faptele semnalate nu constituie infracțiune sau sunt urmărite la plângerea penală privată a victimei. Persoanele din alin. (1) au drept de acces la materialele verificării preliminare potrivit procedurii alin. (11). Dreptul de contestare judiciară nu depinde de încadrarea juridică reținută de procuror.”

PAGINA 12 / 39 A ORIGINALULUI BULGAR

2. La alin. (5) se adaugă următoarele teze a doua și a treia: „Instanța examinează și respectarea art. 199 alin. (3)-(5) și aplicarea corectă a art. 207 și 211. Dacă este necesar, poate ține o ședință publică după citarea procurorului și a contestatorului.”

3. La alin. (6) se adaugă următoarele teze a doua și a treia: „Instanța indică omisiunile esențiale ale verificării preliminară și stabilește un termen pentru o nouă pronunțare, ținând seama de măsurile necesare, care nu poate depăși trei luni. Instanța nu desemnează persoana căreia să i se atribuie formal calitatea de persoană acuzată și nu anticipează stabilirea vinovăției.”

4. Se introduc alin. (9)-(13):

„(9) Contestația potrivit alin. (1) se examinează de un procuror care nu a participat la emiterea actului contestat și nu a dat instrucțiuni care predetermină concluzia contestată. Dosarul se trimite în trei zile de la primirea contestației; procurorul din parchetul de nivel superior se pronunță în paisprezece zile de la primirea acestuia. Dacă solicitarea unor materiale suplimentare este obiectiv necesară, termenul poate fi prelungit o singură dată, prin ordonanță motivată, cu cel mult paisprezece zile; ordonanța se comunică contestatorului.

(10) După expirarea termenului alin. (9) fără pronunțare, persoanele prevăzute la alin. (1) pot contesta refuzul inițial direct la instanța din alin. (4). Dacă contestația a fost depusă prin procurorul care a emis refuzul și dosarul nu a fost trimis în termenul de trei zile prevăzut la alin. (9), pentru contestarea judiciară termenul de paisprezece zile al alin. (9) curge de la expirarea termenului de trimitere; înaintarea ulterioară nu determină reînceperea lui. Instanța solicită imediat dosarul. Actul de menținere a refuzului emis după sesizarea instanței se include în dosarul judiciar fără a fi necesară o nouă contestație. Dacă procurorul din parchetul de nivel superior desființează integral refuzul în partea contestată, instanța încetează procedura contestației. La desființarea parțială, procedura judiciară continuă pentru partea contestată care nu a fost desființată.

(11) Accesul cuprinde inventarul materialelor, consultarea lor și obținerea de copii și se asigură în trei zile de la cerere. Pentru date protejate concrete se poate folosi accesul parțial ori anonimizarea, fără împiedicarea contestării efective. Refuzul total ori parțial este scris și motivat și poate fi contestat la instanța din alin. (4) în șapte zile de la notificare. Neasigurarea accesului fără o pronunțare scrisă poate fi contestată după expirarea termenului de trei zile, cât timp inacțiunea continuă. Instanța examinează personal materialul integral, iar un judecător se pronunță în ședință nepublică, în șapte zile, prin încheiere definitivă; la admiterea contestației, instanța stabilește întinderea accesului și un termen de acordare de cel mult trei zile. Dacă cererea de acces este depusă înainte de expirarea termenului de contestare din alin. (4), acesta nu expiră mai devreme de șapte zile după acordarea efectivă a accesului sau, când refuzul scris nu este contestat, mai devreme de șapte zile după notificarea refuzului. În acest caz, dacă refuzul scris este contestat în termen ori neasigurarea accesului este contestată, termenul alin. (4) nu expiră mai devreme de șapte zile după notificarea încheierii judiciare definitive; când încheierea impune acordarea accesului, cele șapte zile curg de la acordarea efectivă a accesului în întinderea dispusă de instanță, dacă aceasta este ulterioară. Cererea repetată de acces la aceleași materiale nu modifică termenul de contestare din alin. (4). Copiile electronice se furnizează gratuit.

PAGINA 13 / 39 A ORIGINALULUI BULGAR

(12) Actul prevăzut de art. 199 alin. (5) este supus aceluiași control ca refuzul. Lipsa indicațiilor privind contestarea judiciară ori indicațiile greșite nu pot priva persoana de dreptul de a contesta; termenul începe la notificarea corespunzătoare a procedurii corecte.

(13) Alin. (9) și (10) nu se aplică actelor procurorului european și procurorilor europeni delegați. Sunt păstrate normele speciale din art. 213b și capitolul treizeci și unu «a».”

§ 26. Se introduc art. 213b și 213r:

„Protecție judiciară în cazul nepronunțării

Art. 213b. (1) După expirarea termenului art. 212a alin. (2), persoana care a sesizat, persoana vătămată ori moștenitorii săi și persoana juridică prejudiciată pot cere instanței competente în primă instanță stabilirea unui termen de pronunțare. Cererea se depune direct la instanță și nu este condiționată de o contestație prealabilă la un parchet de nivel superior.

(2) Procurorul și organul care a primit inițial sesizarea furnizează materialele disponibile și un punct de vedere în trei zile de la solicitare. Dacă dosarul nu a fost trimis unui procuror, instanța dispune transmiterea imediată. Un judecător se pronunță în ședință nepublică în paisprezece zile de la cerere; neprezentarea dosarului nu împiedică pronunțarea pe baza informațiilor disponibile. Dacă cererea este întemeiată, instanța stabilește un termen de pronunțare de cel mult o lună. Instanța nu dispune refuzul, inițierea procedurii ori atribuirea formală a calității de persoană acuzată unei anumite persoane.

(3) Încheierea este definitivă. Un exemplar se trimite conducătorului administrativ al parchetului competent, care asigură executarea cu respectarea independenței procurorului și a repartizării aleatorii.

(4) Dacă termenul stabilit nu este respectat, instanța, la cererea persoanei, solicită explicații, stabilește un nou termen de cel mult paisprezece zile și trimite materialele conducătorului administrativ competent și Inspectoratului de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii pentru examinare în limitele atribuțiilor lor. Aceasta nu anticipează răspunderea disciplinară ori penală.

(5) Dacă din faptele semnalate nu poate fi stabilită competența materială ori teritorială, este competentă instanța raională de la sediul parchetului unde dosarul este în curs; dacă sesizarea nu a fost trimisă parchetului, este competentă instanța raională de la sediul organului care a primit-o. Dacă instanța constată competența altei instanțe, înaintează din oficiu cererea instanței competente; se consideră că persoana care a sesizat a respectat termenul.

(6) Procedura se aplică cu respectarea art. 2 alin. (1) și a atribuțiilor instanțelor naționale potrivit art. 42 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2017/1939; nu se instituie control ierarhic național asupra Parchetului European.

Executarea instrucțiunilor judiciare

Art. 213r. (1) După desființarea de către o instanță a unui refuz, procurorul anexează noului act o prezentare a executării fiecărei instrucțiuni obligatorii și a rezultatelor verificării preliminare suplimentare. Imposibilitatea executării unei instrucțiuni se justifică prin fapte concrete și măsuri efectuate.

PAGINA 14 / 39 A ORIGINALULUI BULGAR

(2) Refuzul repetat poate fi contestat direct la instanța din art. 213 alin. (4) în paisprezece zile de la primirea exemplarului, cu aplicarea corespunzătoare a art. 213 alin. (11) și (12). Nu se impune un nou act de menținere a refuzului de către un parchet de nivel superior.

(3) Repetarea concluziei desființate, fără executarea instrucțiunilor obligatorii și fără constatarea unei imposibilități obiective de executare, constituie temei de desființare. După rămânerea definitivă a încheierii de desființare pe aceste temeiuri, instanța trimite un exemplar conducătorului administrativ pentru repartizarea aleatorie unui alt procuror și Inspectoratului de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii pentru examinare în limitele atribuțiilor sale. Noul procuror se pronunță independent, cu respectarea instrucțiunilor instanței.

(4) Repartizarea unui alt procuror potrivit alin. (3), după rămânerea definitivă a încheierii, se efectuează prin act motivat inclus în dosar. Nu constituie sancțiune disciplinară și nu anticipează temeiurile inițierii procedurii ori vinovăția unei anumite persoane.

(5) Normele alin. (3) și (4) privind repartizarea unui alt procuror nu se aplică procurorului european și procurorilor europeni delegați, nici procurorului care cercetează infracțiuni săvârșite de procurorul general ori de un adjunct. În acele cazuri, instanța trimite constatările organului competent potrivit procedurii speciale aplicabile, fără a modifica competența ori procedura de desemnare a procurorului.”

§ 27. La art. 219 alin. (3) pct. 4, cuvintele „dacă aceasta nu împiedică cercetarea” se înlocuiesc cu „cu precizarea că restricționarea accesului este permisă numai potrivit procedurii art. 227a”.

§ 28. Se introduce art. 227a:

„Acces la materiale și control judiciar

Art. 227a. (1) Din momentul atribuirii formale a calității de persoană acuzată, aceasta și avocatul apărării au drept de acces la materialele și inventarul din art. 107 alin. (6) și (7), inclusiv la materialele pe care acuzarea nu intenționează să le invoce. Accesul se acordă imediat sau, când organizarea lui necesită timp, în trei zile de la cerere. Materialele nou-primate se furnizează potrivit aceleiași proceduri.

(2) Materialele care pot exclude ori reduce răspunderea și cele esențiale contestării arestării ori altei măsuri de constrângere procesuală se furnizează prompt, fără cerere și, în orice caz, înainte de pronunțarea asupra măsurii respective. Se furnizează cu păstrarea identității protejate potrivit art. 123, fără restrângerea informațiilor necesare unei apărări efective. Copiile electronice se furnizează gratuit.

(3) Procurorul poate restricționa temporar, prin ordonanță motivată, accesul la o anumită parte a unui material dacă accesul creează un risc grav pentru viața ori drepturile fundamentale ale altei persoane sau dacă este strict necesar pentru prevenirea unei amenințări concrete și substanțiale pentru cercetare ori securitatea națională. Restricția trebuie să fie compatibilă cu echitatea procedurii și nu poate fi întemeiată exclusiv pe o referire generală la secretul cercetării ori la clasificarea informației. Nu este permisă pentru materialele din alin. (2). Esența restricției se comunică apărării într-un mod care permite contestarea fără divulgarea informației protejate.

(4) Procurorul prezintă ordonanța și materialul integral instanței competente în primă instanță în douăzeci și patru de ore. Un judecător se pronunță în

PAGINA 15 / 39 A ORIGINALULUI BULGAR

trei zile de la primirea materialelor, după ce oferă apărării posibilitatea de a prezenta puncte de vedere scrise. Judecătorul examinează personal întregul material și analizează posibilitatea accesului parțial, a anonimizării datelor protejate ori a furnizării unui extras. Dacă este necesar, ține o ședință fără accesul publicului. Dacă materialele nu sunt prezentate în termenul primei teze, restricția încetează. Fără confirmare judiciară, aceasta încetează la expirarea termenului de pronunțare, dar cel târziu în patru zile de la instituire.

(5) Instanța stabilește întinderea și durata restricției, care nu poate depăși treizeci de zile. Prelungirea este permisă potrivit aceleiași proceduri, pe baza unor împrejurări actuale. Când temeiurile încetează, procurorul acordă imediat accesul. Restricția nu poate continua după prezentarea materialelor cercetării, cu excepția datelor personale protejate a căror nedivulgare nu împiedică contestarea efectivă a acuzației.

(6) În caz de refuz ori neacordare a accesului în termenul alin. (1), persoana acuzată sau avocatul apărării poate sesiza direct instanța competentă în primă instanță. Procurorul trimite materialele solicitate până în ziua următoare. Instanța se pronunță în trei zile și, dacă cererea este întemeiată, stabilește un termen de executare de cel mult douăzeci și patru de ore.

(7) Încheierile din alin. (4)-(6) sunt definitive și executorii imediat. Nu împiedică un nou control la schimbarea împrejurărilor ori controlul de către instanța care judecă acuzația.

(8) În procedura judiciară, accesul se asigură de instanță. Acuzația nu poate fi fundamentată pe un material pe care apărarea nu a avut o posibilitate suficientă să îl consulte și să îl conteste. Când materialul este furnizat târziu, se acordă timpul necesar pregătirii.

(9) Accesul la informația clasificată este reglementat de normele legale de protecție, fără restrângerea competenței instanței de a examina materialul integral ori a garanțiilor alin. (2) și (8).”

§ 29. La art. 229 alin. (3) se adaugă următoarea teză a doua: „Art. 227a se aplică cererilor de acces la materiale și refuzurilor acestor cereri.”

§ 30. La art. 234 se introduc alin. (12)-(14):

„(12) Fiecare cerere și ordonanță de prelungire a cercetării indică măsurile efectuate, măsurile concrete rămase, motivele neefectuării lor în termen și timpul necesar. O referire generală la complexitatea faptică și juridică ori la volumul de activitate nu este suficientă. Prelungirea potrivit alin. (3) teza a doua este permisă pentru cel mult trei luni la fiecare prelungire individuală.

(13) Persoana acuzată și avocatul apărării, persoana vătămată ori moștenitorii săi și persoana juridică prejudiciată sunt informați despre durata prelungirii și temeiurile sale, fără divulgarea datelor protejate ori a metodelor concrete de cercetare planificate. După douăsprezece luni de la inițierea procedurii, fiecare nouă prelungire poate fi contestată de aceste persoane, în șapte zile de la notificare, la instanța competentă în primă instanță, ca cerere de control al întârzierii potrivit art. 369, indiferent de termenele art. 368. Contestația nu suspendă cercetarea.

(14) La controlul potrivit alin. (13), instanța nu invalidează actele efectuate legal numai din cauza întârzierii și nu încetează procesul penal pe acest temei. Dacă întârzierea este nejustificată, stabilește un termen concret potrivit art. 369 și urmărește respectarea lui.”

PAGINA 16 / 39 A ORIGINALULUI BULGAR

§ 31. La art. 239 se fac următoarele modificări și completări:

1. La alin. (6), cuvintele „potrivit procedurii alin. (3)” se înlocuiesc cu „potrivit procedurii alin. (4)”.

2. Se introduc alin. (7) și (8):

„(7) La sigilarea inițială se creează o copie de lucru certificată, a cărei identitate cu originalul se verifică. La cerere, o copie se furnizează în trei zile persoanei audiate și avocatului acesteia. Art. 227a se aplică accesului persoanei acuzate și al avocatului apărării la înregistrările altor persoane. Desigilarea originalului nu este necesară pentru redarea unei copii de lucru a cărei identitate a fost verificată.

(8) Înregistrările se păstrează pe durata de păstrare a dosarului, cu protecție împotriva modificării, pierderii și accesului neautorizat. Furnizarea unei copii nu conferă dreptul de difuzare publică. Costurile înregistrării obligatorii, stocării și furnizării copiilor nu se impută persoanei acuzate.”

§ 32. Art. 240 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Înregistrare video cu sunet

Art. 240. (1) Art. 237-239 se aplică în mod corespunzător realizării unei înregistrări video cu sunet.

(2) În procedura premergătoare judecății, înregistrarea video cu sunet este obligatorie la audierea unei persoane acuzate, a unei persoane private de libertate, a unui martor sub paisprezece ani ori între paisprezece și optsprezece ani sau a unui martor cu nevoi specifice de protecție. Regula se aplică și audierii în fața unui judecător potrivit art. 222 și 223. Obligația se aplică și culegerii de explicații potrivit art. 15a, inclusiv înainte de inițierea procedurii premergătoare judecății.

(3) Înregistrarea cuprinde explicarea drepturilor, toate întrebările și răspunsurile și începutul și sfârșitul întreruperilor. Motivul și ora se indică înaintea întreruperii și după reluare. Repetarea unei audieri deja efectuate numai pentru crearea unei înregistrări nu este permisă.

(4) În caz de defecțiune tehnică bruscă, audierea încetează. Poate continua fără înregistrare numai dacă amânarea creează un pericol iminent pentru viață ori de pierdere ireversibilă a unor probe esențiale și dacă este prezent avocatul persoanei audiate. Motivele și măsurile luate pentru restabilirea înregistrării se documentează detaliat în procesul-verbal. Neasigurarea prealabilă a echipamentului nu constituie defecțiune tehnică.

(5) Pentru un martor cu identitate secretă ori o persoană protejată, înregistrarea se realizează și se păstrează cu respectarea măsurilor de protecție. Copia furnizată părților nu dezvăluie identitatea protejată, păstrând însă posibilitatea contestării efective a declarației.

(6) În caz de dispută privind exactitatea procesului-verbal scris, se examinează înregistrarea. Obiecția și soluția se anexează procesului-verbal. Lipsa înregistrării obligatorii în afara cazului din alin. (4) se apreciază potrivit art. 105 și 107a.”

§ 33. La art. 243 se fac următoarele modificări și completări:

1. La sfârșitul primei teze a alin. (10) se adaugă cuvintele „cu respectarea alin. (19) și (20)”.

PAGINA 17 / 39 A ORIGINALULUI BULGAR**2. La alin. (11):**

a) în prima teză, cuvintele „Procurorul general poate desființa ordonanța de încetare a procesului penal și după expirarea termenului din alin. (10), dacă:” se înlocuiesc cu „După expirarea termenului din alin. (10), procurorul general poate solicita instanței competente în primă instanță desființarea ordonanței de încetare a procesului penal în condițiile alin. (19)-(23), dacă:”;

б) în teza care urmează pct. 7, cuvintele „potrivit pct. 3, 4 și 5” se înlocuiesc cu „potrivit pct. 3 și 4” și se adaugă următoarea teză a doua: „Împrejurările prevăzute la pct. 5 se stabilesc prin cercetare.”

3. Se introduc alin. (15)-(18):

„(15) Înainte de încetarea procedurii potrivit alin. (1) pct. 2, procurorul verifică respectarea art. 107 alin. (6) și (7) și examinează toate cererile probatorii relevante formulate în timp util. Procurorul explică de ce un act neefectuat este inadmisibil, nerelevant, inutil ori obiectiv imposibil. Această obligație nu permite continuarea urmăririi exclusiv pentru căutarea unor probe neprecizate împotriva persoanei acuzate.

(16) Exemplarul din alin. (4) se furnizează împreună cu un inventar actualizat al materialelor. Art. 213 alin. (11) se aplică în mod corespunzător accesului persoanelor din alin. (4), contestării refuzului ori neasigurării accesului și neexpirării termenului de contestare din alin. (4). Instanța din alin. (4) este competentă să examineze contestația privind accesul.

(17) Instanța examinează și respectarea art. 199 alin. (3) și (4) și a alin. (15) din acest articol. O omisiune esențială a cercetării care împiedică o pronunțare fundamentată se indică precis în încheierea de desființare a ordonanței. Instanța nu dispune atribuirea formală a calității de persoană acuzată unei anumite persoane ori depunerea unui rechizitoriu.

(18) În cazul unei noi încetări după ce instanța a desființat o încetare anterioară, se aplică art. 213r alin. (1) și (3)-(5). Instrucțiunile judiciare nu pot încălca prezumția de nevinovăție ori interdicția urmăririi repetate.”

4. Se introduc alin. (19)-(23):

„(19) Dacă ordonanța cuprinde o pronunțare asupra fondului răspunderii penale a unei anumite persoane și a devenit definitivă după epuizarea căilor ordinare de atac ori expirarea termenelor acestora, desființarea potrivit alin. (10) sau (11) în defavoarea persoanei este permisă numai pe baza unor împrejurări noi ori nou-descoperite sau a unui viciu fundamental al procedurii anterioare care poate afecta rezultatul acesteia. Un viciu fundamental în sensul primei teze este încălcarea gravă a normelor procesuale care afectează garanțiile fundamentale ale legalității și echității acelei proceduri. O apreciere diferită a faptelor și probelor cunoscute anterior ori o interpretare diferită a legii nu constituie, prin ea însăși, un asemenea temei. Posibilitatea desființării din oficiu potrivit alin. (10) și (11) nu amână rămânerea definitivă în sensul acestui alineat.

(20) În cazurile alin. (19), desființarea potrivit alin. (10) este dispusă de instanța competentă în primă instanță la cererea motivată a unui procuror din parchetul de nivel superior. Desființarea potrivit acestui alineat se dispune în termenul alin. (10); depunerea cererii nu suspendă și nu prelungește termenul. Se aplică procedura alin. (21) tezele a doua și a treia și alin. (22). În afara cazurilor alin. (19), se păstrează competența de desființare din oficiu potrivit alin. (10).

PAGINA 18 / 39 A ORIGINALULUI BULGAR

(21) Cererea potrivit alin. (11) se depune în șase luni de la aflarea împrejurării pe care se întemeiază; dacă temeiul este stabilit prin act judiciar definitiv, termenul curge de la rămânerea definitivă a acelui act. Cererea indică temeiul concret, informațiile care dovedesc respectarea termenului, efectul viciului ori al împrejurării noi asupra rezultatului cauzei și motivele neexaminării lor anterioare. Instanța verifică din oficiu respectarea interdicției urmăririi repetate și a termenului de prescripție.

(22) Instanța trimite un exemplar al cererii persoanei față de care procedura a încetat, avocatului apărării acesteia, persoanei vătămate ori moștenitorilor săi și persoanei juridice prejudiciate. Persoana față de care procedura a încetat are dreptul să participe indiferent dacă i-a fost atribuită formal calitatea de persoană acuzată. Acestor persoane li se acordă acces la materiale și șapte zile pentru prezentarea punctelor de vedere. Un judecător al instanței de prim grad examinează cererea în ședință publică, cu participarea procurorului și citarea persoanelor indicate, și, în termen de o lună de la primirea cererii și a dosarului, pronunță o încheiere motivată de respingere a cererii ori de desființare a ordonanței și restituire a cauzei procurorului. Încheierea este supusă căilor de atac ale părților și procurorului la instanța de apel competentă în șapte zile de la notificare. Un exemplar al căii de atac se trimite celorlalți participanți, care pot prezenta obiecții scrise în șapte zile de la primire. Instanța de apel examinează cauza în complet de trei judecători, în ședință nepublică sau, când ascultarea participanților este necesară, în ședință publică cu citarea lor și pronunță o încheiere definitivă în termen de o lună de la primirea cauzei. Până la rămânerea definitivă a încheierii de desființare, procedura încetată nu se reia și nu se pot aplica în cadrul ei măsuri de constrângere procesuală împotriva persoanei. Noua perioadă prevăzută la alin. (12) începe la rămânerea definitivă a încheierii de desființare.

(23) Dacă ordonanța de încetare a fost menținută ori modificată printr-un act judiciar definitiv, încetarea se desființează numai potrivit capitolului treizeci și trei. Alin. (19)-(22) nu înlătură excepțiile din alin. (13) și (14) și nu permit reluarea unei urmăririi prescrise.”

§ 34. La art. 243a se introduce alin. (8):

„(8) Art. 243 alin. (15)-(18) se aplică în mod corespunzător, drepturile persoanelor din art. 243 alin. (4) fiind exercitate de persoanele din alin. (2) pct. 2. Instanța le acordă acces la materiale și stabilește un termen pentru puncte de vedere de cel puțin trei zile după acordarea accesului și notificarea termenului. Instanța nu se pronunță înainte de expirarea termenului pentru puncte de vedere; termenul alin. (3) se prelungește numai în măsura necesară respectării acestei garanții.”

§ 35. Se introduce art. 243b:

„Control judiciar din oficiu la încetarea procedurii pentru o infracțiune împotriva justiției

Art. 243b. (1) La încetarea procesului penal pentru o infracțiune prevăzută de art. 288-289 din Codul penal, săvârșită de un judecător, asesor judiciar, procuror ori organ de cercetare în legătură cu exercitarea funcțiilor sale, se aplică art. 243a alin. (2)-(8). Art. 243 alin. (4) nu se aplică în aceste cazuri. Controlul se efectuează indiferent de existența unei persoane vătămate ori juridice prejudiciate și nu este condiționat de depunerea unei contestații.

PAGINA 19 / 39 A ORIGINALULUI BULGAR

(2) Alin. (1) se aplică și când aceste împrejurări au constituit obiectul cercetării, indiferent de încadrarea juridică reținută în final și de atribuirea formală a calității de persoană acuzată unei anumite persoane.

(3) Procurorul informează persoana care a sesizat infracțiunea despre trimiterea ordonanței și dosarului către instanță. Dacă nu sunt trimise în termenul art. 243a alin. (2), acea persoană poate informa instanța, care solicită din oficiu ordonanța și dosarul. Informarea nu conferă persoanei care a sesizat calitatea de parte ori acces la date protejate peste ceea ce prevede legea.

(4) Procedura specială din capitolul treizeci și unu «a» se aplică infracțiunilor săvârșite de procurorul general ori de un adjunct. În cauzele de competența Parchetului European, controlul judiciar se exercită cu respectarea art. 42 din Regulamentul (UE) 2017/1939. Acest articol nu modifică competența organelor de cercetare ori a Comisiei pentru Combaterea Corupției.”

§ 36. La art. 244 se introduc alin. (9)-(11):

„(9) Ordonanța de suspendare indică impedimentul concret de fapt, informațiile care îl stabilesc, măsurile luate pentru înlăturarea lui și măsurile care pot continua legal. Înainte de suspendare se efectuează măsurile urgente posibile pentru conservarea probelor. Neidentificarea autorului nu justifică, prin ea însăși, suspendarea când rămân neefectuate acte de cercetare concrete, disponibile și relevante pentru identificarea sa.

(10) Art. 243 alin. (16) se aplică în mod corespunzător accesului la materiale al persoanelor din alin. (3) și termenului de contestare. La desființarea ordonanței, instanța indică precis nelegalitatea ori lipsa de fundamentare constatată. La o nouă suspendare după desființarea de către instanță a unei suspendări anterioare, se aplică art. 213r alin. (1) și (3)-(5).

(11) Legalitatea suspendării inițiale nu înlătură obligația procurorului de a efectua controalele din art. 245a.”

§ 37. La art. 244a se introduce alin. (6):

„(6) Art. 244 alin. (9)-(11) și art. 245a se aplică în mod corespunzător, drepturile persoanelor din art. 244 alin. (3) fiind exercitate de persoanele din alin. (2) pct. 2. Instanța le acordă acces la materiale și stabilește un termen pentru puncte de vedere de cel puțin trei zile după acordarea accesului și notificarea termenului. Instanța nu se pronunță înainte de expirarea termenului pentru puncte de vedere; termenul alin. (3) se prelungește numai în măsura necesară respectării acestei garanții.”

§ 38. Se introduce art. 244b:

„Control judiciar din oficiu la suspendarea procedurii pentru o infracțiune împotriva justiției

Art. 244b. (1) La suspendarea procesului penal în cazurile art. 243b alin. (1) și (2), se aplică art. 244a alin. (2)-(6). Art. 244 alin. (3) nu se aplică în aceste cazuri. Controlul se efectuează indiferent dacă a fost depusă o contestație.

(2) Se aplică și art. 243b alin. (3) și (4) și art. 245a.”

PAGINA 20 / 39 A ORIGINALULUI BULGAR

§ 39. Se introduce art. 245a:

„Control periodic al procedurilor suspendate

Art. 245a. (1) Cel târziu la trei luni după suspendare și la fiecare trei luni ulterior, procurorul examinează dacă temeiurile continuă să existe și dacă reluarea potrivit art. 245 alin. (2) este necesară. Controlul privește rezultatele căutărilor, materialele nou-primate și riscul pierderii probelor ori al împlinirii prescripției.

(2) Dacă temeiurile au încetat ori sunt necesare acte de cercetare suplimentare, procedura se reia imediat. În toate celelalte cazuri, procurorul emite un refuz motivat de reluare care cuprinde rezultatele controlului și se comunică persoanelor din art. 244 alin. (3).

(3) Persoanele din art. 244 alin. (3) pot solicita reluarea și înainte de termenul alin. (1), indicând împrejurări noi concrete ori necesitatea unor măsuri precise. Procurorul se pronunță în paisprezece zile. Cererea repetată fără împrejurări noi nu generează un nou termen de pronunțare înainte de următorul control periodic.

(4) Refuzul potrivit alin. (2) sau (3) poate fi contestat în șapte zile de la primire la instanța competentă în primă instanță. După expirarea termenelor alin. (1) ori alin. (3) fără pronunțare, aceleași persoane pot sesiza direct instanța. Art. 243 alin. (16) se aplică în mod corespunzător accesului la materiale și termenului de contestare.

Instanța solicită imediat dosarul, pe care procurorul îl furnizează în trei zile de la solicitare. Procurorului și celorlalte persoane cunoscute prevăzute la art. 244 alin. (3) li se oferă posibilitatea de a-și prezenta punctele de vedere într-un termen de cel puțin trei zile după acordarea accesului la materiale și notificarea termenului. Un judecător se pronunță în ședință nepublică în paisprezece zile de la primirea dosarului, examinând continuarea existenței temeiurilor și necesitatea actelor de cercetare. Instanța nu se pronunță înainte de expirarea termenului pentru puncte de vedere; termenul de pronunțare se prelungește numai în măsura necesară respectării acestei garanții. Dacă contestația este întemeiată, instanța desființează refuzul și dispune reluarea; dacă nu a existat pronunțare, stabilește un termen de până la șapte zile pentru emiterea unui act. Încheierea este definitivă.

(5) În procedurile art. 244a și 244b, refuzul prevăzut la alin. (2) se trimite din oficiu de procuror instanței competente în primă instanță, iar în procedurile art. 411Д, Instanței Orașului Sofia, în trei zile, pentru control potrivit alin. (4). Instanța care a efectuat din oficiu controlul suspendării ori al continuării acesteia indică în actul său data următorului control potrivit termenelor alin. (1) și solicită din oficiu dosarul și ordonanța procurorului înainte de expirarea lor. Nepronunțarea procurorului ori netrimiterarea ordonanței nu înlătură controlul instanței, care se efectuează în paisprezece zile de la expirarea termenului aplicabil din alin. (1). În lipsa unui act al procurorului, instanța examinează independent existența temeiurilor suspendării și necesitatea actelor de cercetare și menține continuarea suspendării ori o desființează și dispune reluarea. Se aplică garanțiile alin. (4) privind accesul, prezentarea punctelor de vedere și pronunțarea motivată. Această procedură nu restrânge dreptul de contestare.

(6) Controalele nu prelungesc perioadele de suspendare când legea stabilește un maxim și nu suspendă ori întrerup prescripția decât pe temeiurile din Codul penal. Reluarea nu înseamnă anticiparea soluției asupra acuzației.”

PAGINA 21 / 39 A ORIGINALULUI BULGAR

§ 40. La art. 246 alin. (4) se adaugă următoarea teză a doua: „Se anexează și inventarul actualizat din art. 107 alin. (7), actele de restricționare a accesului și o prezentare a materialelor furnizate apărării.”

§ 41. La art. 248:

1. La alin. (1) se introduc pct. 10 și 11:

„10. respectarea obligațiilor privind accesul la materiale și timpul necesar pregătirii apărării;

11. calendarul ședințelor, termenele de prezentare a rapoartelor de expertiză și măsurile necesare conservării probelor aflate în pericol.”

2. La alin. (3) se adaugă următoarele teze a doua și a treia: „Restricția nu se aplică dacă temeiul a apărut ori a devenit cunoscut ulterior, inclusiv din cauza furnizării tardive a materialului. Nu se aplică nici obiecțiilor potrivit art. 105 și 107a.”

3. La alin. (4) se adaugă următoarea teză a doua: „Interdicția nu împiedică pronunțarea potrivit art. 107a dacă chestiunea poate fi soluționată fără aprecierea caracterului dovedit al acuzației și nici măsurile din alin. (1) pct. 10 și 11.”

4. Se introduce alin. (7):

„(7) Termenele și calendarul stabilite se modifică dacă este obiectiv necesar, după ascultarea părților. Nerespectarea termenului nu determină decăderea din dreptul de a formula o cerere probatorie ori o obiecție. La amânare, instanța indică motivul concret și măsurile necesare înlăturării lui.”

§ 42. La art. 270 se introduce alin. (5):

„(5) Până la rămânerea definitivă a sentinței, instanța pe rolul căreia se află cauza verifică din oficiu necesitatea arestării preventive ori a arestului la domiciliu cel târziu la șaiszeci de zile după ultimul control judiciar asupra fondului măsurii. Controlul se efectuează potrivit procedurii alin. (2) și (4), cu respectarea art. 63 alin. (13), indiferent dacă a fost depusă o cerere potrivit alin. (1). La trimiterea dosarului unei alte instanțe, data ultimului control se indică în adresa de înaintare.”

§ 43. La art. 305 se fac următoarele modificări și completări:

1. La alin. (3) se adaugă următoarele teze a treia, a patra și a cincea: „Instanța examinează argumentele esențiale ale acuzării și apărării, probele care susțin acuzația și cele favorabile persoanei judecate, precum și contradicțiile relevante pentru soluția cauzei. Motivează distinct obiecțiile concrete privind admisibilitatea, autenticitatea și fiabilitatea mijloacelor de probă și obiecțiile metodologice esențiale privind rapoartele de expertiză. Enumerarea ori reproducerea materialelor probatorii fără aprecierea semnificației lor pentru împrejurările stabilite nu îndeplinește cerința motivării.”

2. Se introduc alin. (7) și (8):

„(7) La condamnare, instanța indică probele privind fiecare element esențial contestat al acuzației și motivele pentru care obiecțiile sprijinite pe probe nu generează îndoială în sensul art. 303 alin. (2). La achitare, instanța indică împrejurările acuzației care nu au fost dovedite ori motivele pentru care

PAGINA 22 / 39 A ORIGINALULUI BULGAR

fapta stabilită nu constituie infracțiune și examinează argumentele esențiale în susținerea acuzației. Nu se impune, drept condiție a achitării, nici dovedirea nevinovăției de către persoana judecată, nici stabilirea de către instanță a unui alt autor ori a unei alte modalități de producere a faptei.

(8) La stabilirea pedepsei, instanța examinează separat împrejurările atenuante și agravante dovedite, ponderea lor relativă și temeiurile concrete pentru categoria și cuantumul pedepsei și pentru regulile aplicate de reducere, majorare ori scutire de executare. Împrejurările incluse în elementele constitutive ale infracțiunii nu se valorifică din nou ca temei independent al unei pedepse mai severe.”

§ 44. La art. 311 se fac următoarele modificări și completări:

1. Alin. (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Fiecare ședință de judecată se înregistrează audio continuu de la deschidere până la închidere, cu excepția pauzelor și a deliberărilor confidențiale. Instanța poate dispune și înregistrarea video. La deschiderea ședinței, președintele completului informează persoanele prezente despre înregistrare. Se aplică normele privind protecția martorilor, informația clasificată și ședințele fără accesul publicului.”

2. Se introduc alin. (4)-(6):

„(4) Înregistrarea se include în dosar și se păstrează pe durata de păstrare a acestuia. În procesul-verbal scris se consemnează începutul, sfârșitul, întreruperile și defecțiunile tehnice. Se asigură protecția împotriva ștergerii ori substituiri, o copie de siguranță și evidența accesului și copierii. Normele art. 110a se aplică în mod corespunzător.

(5) În caz de defecțiune tehnică neprevăzută ori alt impediment obiectiv apărut brusc, înregistrarea se restabilește imediat; când aceasta este imposibilă, fără înregistrare se efectuează numai măsuri care nu pot fi amânate pentru conservarea probelor ori protejarea vieții, sănătății sau libertății personale a unui participant. Instanța indică în procesul-verbal impedimentul concret, ora apariției, măsurile luate pentru remediere și temeiurile urgenței. Neasigurarea ori neîntreținerea prealabilă a echipamentului nu constituie temei pentru desfășurarea ședințelor obișnuite fără înregistrare. În asemenea cazuri, explicațiile, declarațiile, răspunsurile experților, cererile, obiecțiile și pronunțările se consemnează detaliat în procesul-verbal scris. Imposibilitatea tehnică nu înlătură obligația instanței de a asigura înregistrarea la ședința următoare.

(6) Părților, avocaților apărării și avocaților care reprezintă alte părți li se acordă acces la înregistrare și posibilitatea de a obține o copie cel târziu în trei zile după ședință. Dacă legea restricționează furnizarea unei copii, se oferă posibilitatea ascultării ori vizionării la instanță, cu respectarea măsurilor de protecție corespunzătoare. Înregistrarea servește verificării exactității și integralității procesului-verbal scris și respectării normelor procesuale și nu înlocuiește obligația de a întocmi un proces-verbal scris.”

PAGINA 23 / 39 A ORIGINALULUI BULGAR

§ 45. La art. 312 se fac următoarele modificări și completări:

1. Alin. (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Părțile au dreptul să depună cereri scrise de îndreptare și completare în șapte zile după notificarea întocmirii procesului-verbal scris. Notificarea se trimite imediat după semnarea procesului-verbal. Dacă nu s-a acordat acces la procesul-verbal ori la o înregistrare existentă potrivit art. 311, termenul începe la acordarea accesului; data se certifică în dosar.”

2. Se introduc alin. (3) și (4):

„(3) Cererea se examinează prin comparare cu partea relevantă a înregistrării și se pronunță o încheiere motivată în șapte zile. Dacă înregistrarea nu există ori partea relevantă nu poate fi folosită, se examinează informațiile precis indicate de părți și celelalte surse disponibile privind conținutul ședinței. Cererea nu poate fi respinsă exclusiv din cauza lipsei ori deteriorării înregistrării.

(4) Cererea, încheierea și procesul-verbal îndreptat ori completat se păstrează în dosar împreună cu procesul-verbal inițial. La contestarea actului judiciar final, instanța competentă verifică și pronunțarea asupra cererii dacă este relevantă pentru motivele invocate ori pentru controlul din oficiu.”

§ 46. La art. 320 alin. (2) se adaugă următoarea teză a doua: „Restricția nu se aplică nici în cazurile art. 248 alin. (3) tezele a doua și a treia.”

§ 47. La art. 339 se introduc alin. (4) și (5):

„(4) Indiferent de rezultatul apelului, instanța răspunde concret argumentelor esențiale din apelul părții, apelul procurorului și obiecțiile la acestea. Instanța examinează independent aprecierea contestată a probelor și susținerile privind inadmisibilitatea ori denaturarea materialelor probatorii, neexaminarea unor probe relevante, compunerea nelegală ori părtinirea instanței și refuzul nejustificat de a strânge ori examina probe. Referirea la motivarea primei instanțe nu înlocuiește răspunsul la concluziile precis contestate.

(5) Dacă identifică o încălcare, instanța indică efectul asupra drepturilor părților și corectitudinii sentinței și motivele modalității de remediere. La pronunțarea unei noi sentințe ori modificarea pedepsei, art. 305 alin. (7) și (8) se aplică în mod corespunzător.”

§ 48. La art. 348 se introduc alin. (6) și (7):

„(6) Lipsa motivării potrivit alin. (3) pct. 2 există și când motivarea nu permite identificarea temeiurilor de fapt și de drept ale soluției asupra unei chestiuni esențiale din cauza contradicțiilor interne, a lipsei unei analize independente a probelor ori a neexaminării unor probe sau argumente decisive. Omisiunea care nu împiedică verificarea acelor temeiuri se apreciază potrivit alin. (3) pct. 1 și nu este echivalentă, prin ea însăși, cu lipsa motivării.

(7) Dacă un motiv al căii de atac invocă denaturarea conținutului materialului probator ori neexaminarea unor probe decisive, instanța de casație verifică respectarea normelor de formare a convingerii intime pe baza materialelor din dosar. Controlul nu cuprinde stabilirea independentă a unor noi constatări de fapt ori înlocuirea

PAGINA 24 / 39 A ORIGINALULUI BULGAR

unei aprecieri legale a probelor cu o altă apreciere, cu excepția exercitării competențelor prevăzute de art. 354 alin. (5) teza a doua.”

§ 49. La art. 351 alin. (2) se adaugă următoarea teză a doua: „Restricția nu se aplică nici în cazurile art. 248 alin. (3) tezele a doua și a treia.”

§ 50. La art. 360 alin. (2) se adaugă următoarea teză a doua: „Restricția nu se aplică nici în cazurile art. 248 alin. (3) tezele a doua și a treia.”

§ 51. La art. 368:

1. La alin. (1), cuvintele „doi ani” se înlocuiesc cu „un an”.

2. La alin. (2):

a) în prima teză, cuvintele „dacă a trecut mai mult de un an” se înlocuiesc cu „dacă au trecut mai mult de șase luni”;

b) teza a doua se modifică și va avea următorul cuprins: „Dacă a fost stabilit un termen potrivit art. 369 alin. (2), o nouă cerere poate fi formulată după expirarea lui, iar în toate celelalte cazuri, după trecerea a șase luni de la pronunțarea instanței.”

3. La alin. (3) se adaugă următoarele teze a doua și a treia: „Cererea poate fi depusă și direct la instanța competentă în primă instanță. Procurorul trimite dosarul solicitat în trei zile, fără suspendarea efectuării măsurilor urgente pentru care poate fi folosită o copie certificată.”

4. Se introduce alin. (5):

„(5) Dacă persoana acuzată se află în arest preventiv ori la domiciliu, cererea potrivit alin. (1) poate fi formulată după trei luni de la restrângerea efectivă a libertății. Instanța din alin. (4) este instanța competentă în primă instanță.”

5. Se introduce alin. (6):

„(6) Dacă termenul stabilit de instanță potrivit art. 369 nu a fost respectat, o nouă cerere poate fi formulată imediat după expirarea lui. Art. 245a se aplică verificării continuării suspendării.”

§ 52. La art. 369 se introduc alin. (4)-(6):

„(4) Încheierea din alin. (2) indică precis întârzierea nejustificată și măsurile necesare înlăturării ei, fără anticiparea semnificației lor probatorii, a atribuirii formale a calității de persoană acuzată ori a actului final în cauză. Un exemplar se furnizează solicitantului și organului obligat să o execute.

(5) În trei zile după expirarea termenului stabilit, organul prezintă instanței și solicitantului o dare de seamă privind măsurile efectuate și motivele oricărei neexecutări. Instanța verifică din oficiu executarea în șapte zile de la primirea dării de seamă ori expirarea termenului de prezentare. La neexecutare, stabilește un nou termen corespunzător și, dacă informațiile indică inacțiune nejustificată, trimite materialele conducătorului administrativ competent și Inspectoratului de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii pentru examinare în limitele atribuțiilor lor. Neprezentarea dării de seamă ori a dosarului nu împiedică pronunțarea asupra împrejurărilor care pot fi stabilite. Încheierea nu dovedește, prin ea însăși, o abatere disciplinară ori răspundere penală.

PAGINA 25 / 39 A ORIGINALULUI BULGAR

(6) Nerespectarea termenului nu determină încetarea automată a procesului penal și nu înlătură obligația organului de a se pronunța. Controlul ia în considerare și întârzierile anterioare celei mai recente suspendări, reluări, restituiri ori repartizări a cauzei.”

§ 53. La art. 382 alin. (7) se adaugă următoarele teze a doua, a treia și a patra: „Instanța verifică dacă recunoașterea este susținută de materialele admisibile ale cauzei, dacă persoana acuzată a primit asistență efectivă din partea avocatului apărării și acces suficient la materiale și dacă acordul său este liber și informat. Încheierea motivează proporționalitatea pedepsei convenite și aplicarea art. 55 din Codul penal, când acesta este aplicat, ținând seama de art. 381 alin. (4). Simplul acord între procuror și avocatul apărării nu constituie temei suficient de aprobare.”

§ 54. Art. 388a se modifică și va avea următorul cuprins:

„Audierea persoanei acuzate minore cu înregistrare video cu sunet

Art. 388a. În procedura premergătoare judecății, fiecare audiere a unei persoane acuzate minore se înregistrează video cu sunet potrivit art. 237-240. Prezența persoanelor prevăzute la art. 388 alin. (1) și (2) nu înlătură această obligație a organului.”

§ 55. Art. 411a se completează astfel:

1. La alin. (1) se adaugă următoarele teze a doua și a treia: „Organul care primește sesizarea o trimite, împreună cu materialele relevante disponibile, președintelui secției penale a Curții Supreme de Casație imediat, dar cel târziu în trei zile de la primire. Efectuarea unei verificări preliminare de către un alt organ nu constituie temei pentru întârzierea transmiterii și nu împiedică măsurile urgente din art. 212 alin. (2).”

2. La alin. (2) se adaugă următoarele teze a doua și a treia: „Înaintarea se efectuează prin act motivat, care se trimite și persoanei care a sesizat. Nu constituie refuz de inițiere a procedurii premergătoare judecății și nu exclude controlul potrivit art. 213 al ordonanței prin care procurorul soluționează sesizarea.”

3. Se introduce alin. (7):

„(7) Toate materialele primite și circulația lor ulterioară se înregistrează cu data, ora, expeditorul și destinatarul. Protecția identității persoanei care a sesizat se păstrează când este prevăzută de lege. Accesul la conținut se acordă numai organelor și persoanelor îndreptățite; procurorul general, adjuncții și conducătorii administrativi nu primesc acces exclusiv în virtutea funcției.”

§ 56. La art. 411b se introduce alin. (6):

„(6) Art. 199 alin. (3)-(5), art. 213 alin. (11) și art. 213r alin. (1), alin. (3) teza întâi și alin. (5) se aplică în mod corespunzător motivării, accesului la materiale, calculării termenului de contestare când a fost solicitat accesul și executării instrucțiunilor judiciare. Refuzul repetat se contestă potrivit procedurii și termenelor alin. (1)-(4). Instanța Orașului Sofia este competentă pentru litigiile privind accesul. Aplicarea acestor dispoziții nu modifică procedura specială de desemnare, recuzare și supraveghere a procurorului din acest capitol.”

PAGINA 26 / 39 A ORIGINALULUI BULGAR

§ 57. La art. 411r se introduce alin. (10):

„(10) În procedurile acestui capitol, atribuția conducătorului administrativ ori a unui procuror împuternicit de acesta potrivit art. 234 alin. (3) se exercită exclusiv de procurorul care supraveghează potrivit alin. (1). Se aplică art. 234 alin. (4), (6) și (12)-(14). Se păstrează controlul judiciar prevăzut de lege al măsurilor de constrângere procesuală și al întârzierii.”

§ 58. La art. 419 alin. (1) teza a doua, după „art. 243a alin. (4) pct. 1 și 2”, se adaugă „inclusiv coroborat cu art. 243b”.

§ 59. La art. 420 se introduc alin. (5) și (6):

„(5) Persoana condamnată, persoana scutită de răspundere penală cu aplicarea unei sancțiuni administrative potrivit art. 78a din Codul penal, persoana vătămată, moștenitorii acesteia și persoana juridică prejudiciată pot solicita independent redeschiderea pe temeiurile art. 422 alin. (1) pct. 1 și 2 dacă împrejurările respective au fost stabilite printr-o sentință definitivă. Cererii i se anexează un exemplar al sentinței ori se furnizează informațiile necesare obținerii din oficiu de către organ. Cererea indică legătura dintre împrejurarea stabilită și actul a cărui desființare se solicită și semnificația ei pentru soluția cauzei. Se aplică art. 421 alin. (1) și art. 422 alin. (3). Dacă, la cererea persoanei vătămate, a moștenitorilor ori a persoanei juridice prejudiciate, instanța permite redeschiderea în defavoarea persoanei, la reexaminare cererea produce efectul unei căi de atac a acuzatorului privat potrivit art. 355 alin. (2) și (3) numai în măsura în care a fost admisă.

(6) După încheierea verificării potrivit art. 420a, persoana condamnată ori scutită de răspundere penală potrivit art. 78a din Codul penal poate solicita independent redeschiderea în favoarea sa pe un temei din art. 422 alin. (1) pct. 1-3, pe baza constatărilor verificării. Rezultatele se anexează cererii ori se identifică dosarul pentru obținerea lor din oficiu de către organ. Cerințele art. 422 alin. (1) și (2) sunt păstrate.”

§ 60. Se introduce art. 420a:

„Verificarea temeiurilor redeschiderii în favoarea persoanei condamnate

Art. 420a. (1) Persoana condamnată, persoana scutită de răspundere penală cu aplicarea unei sancțiuni administrative potrivit art. 78a din Codul penal ori avocatul apărării acesteia poate solicita procurorului prevăzut la art. 420 alin. (1) efectuarea unor acte concrete pentru verificarea temeiurilor art. 422 alin. (1) pct. 1-3 în favoarea persoanei.

(2) Cererea indică împrejurarea de verificat, semnificația sa pentru corectitudinea actului definitiv, sursa de informații și măsurile solicitate. Persoanei nu i se impune obținerea prealabilă a unor probe la care nu are acces legal ori a căror strângere este de competența unui organ de stat.

(3) Procurorul se pronunță prin ordonanță motivată în termen de o lună de la primirea cererii. Refuzul este permis dacă actul solicitat este interzis de lege, obiectiv imposibil, nerelevant pentru temeiul indicat ori deja efectuat și nu sunt prezentate împrejurări noi relevante. O apreciere diferită a probelor deja examinate nu justifică, singură, o nouă verificare. Ordonanța se comunică imediat persoanei care a sesizat și avocatului apărării.

PAGINA 27 / 39 A ORIGINALULUI BULGAR

(4) Dacă cererea este admisă, procurorul stabilește măsurile, organul competent și un termen de efectuare de cel mult trei luni. Procurorul superior poate prelungi termenul cu cel mult trei luni pentru fiecare prelungire, pe baza unor impedimente obiective și măsuri rămase precis indicate. Ordonanța fiecărei prelungiri se comunică imediat persoanei care a sesizat și avocatului apărării, cu indicarea termenului și procedurii de contestare. La strângerea și examinarea probelor se aplică regulile cercetării din acest cod și garanțiile drepturilor persoanelor afectate. Dacă există informații privind o infracțiune, se aplică și art. 207-213. După încheiere, procurorul acordă persoanei care a sesizat și avocatului apărării acces la materialele relevante, cu respectarea restricțiilor legale, și decide în termen de o lună dacă solicită redeschiderea.

(5) Refuzul din alin. (3) și fiecare ordonanță de prelungire din alin. (4) pot fi contestate în paisprezece zile de la notificare la instanța competentă potrivit art. 424. Contestația împotriva prelungirii nu suspendă verificarea. După expirarea unui termen de pronunțare ori de efectuare a verificării fără actul corespunzător, persoana care a sesizat poate sesiza aceeași instanță privind inacțiunea. Contestația poate fi depusă direct la instanță, care solicită materialele; procurorul le trimite în trei zile.

(6) Instanța examinează contestația în ședință nepublică în paisprezece zile de la primirea materialelor, dar cel târziu într-o lună de la cerere sau, dacă este necesar, în ședință publică cu citarea persoanei care a sesizat, a avocatului apărării și a procurorului, în același termen. Neprezentarea materialelor nu împiedică pronunțarea asupra inacțiunii. Prin încheiere motivată definitivă, instanța menține ordonanța contestată ori o desființează și restituie dosarul cu instrucțiuni obligatorii privind încălcarea și verificarea necesară. La desființarea unei prelungiri, instanța stabilește un termen corespunzător pentru încheierea verificării. În caz de inacțiune, stabilește un termen corespunzător pentru pronunțare ori efectuarea actelor concrete. Instrucțiunile nu pot anticipa vinovăția vreunei persoane.

(7) Membrii completului care a pronunțat o încheiere potrivit alin. (6) nu participă la examinarea ulterioară a unei cereri de redeschidere pe același temei.

(8) Acest articol nu suspendă ori prelungeste termenele căilor de atac sau cererilor de redeschidere și nu suspendă executarea actului definitiv. Dacă există un risc iminent de pierdere a unei surse identificate de probă, procurorul ia imediat măsurile permise de lege pentru conservarea ei.

(9) În cauzele de competența Parchetului European, atribuțiile procurorului prevăzute în acest articol se exercită de organul competent al Parchetului European potrivit Regulamentului (UE) 2017/1939.”

§ 61. La art. 421 se introduce alin. (5):

„(5) Cererea potrivit art. 420 alin. (5) și (6) în favoarea unei persoane condamnate ori scutite de răspundere penală potrivit art. 78a din Codul penal nu este supusă unui termen. Alin. (1) se aplică în toate celelalte cazuri.”

§ 62. La art. 422 se introduce alin. (3):

„(3) Redeschiderea în defavoarea unei persoane față de care procedura s-a încheiat prin act judiciar definitiv este permisă numai pe un temei din alin. (1) constând în împrejurări noi ori

PAGINA 28 / 39 A ORIGINALULUI BULGAR

nou-descoperite sau într-un viciu fundamental al procedurii anterioare care îi afectează echitatea și poate influența soluția cauzei. Instanța motivează distinct existența acestor cerințe. O apreciere diferită a probelor cunoscute anterior ori simplul dezacord cu concluziile juridice ale actului definitiv nu constituie un asemenea viciu. Acest alineat nu instituie un temei independent de redeschidere și nu prelungește termenul art. 421 alin. (1).”

DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE

§ 63. Legea privind sistemul judiciar (publicată în Monitorul Oficial al Bulgariei, nr. 64 din 2007; modificată și completată, nr. 69 și 109 din 2008, nr. 25, 33, 42, 102 și 103 din 2009, nr. 59 din 2010, nr. 1, 23, 32, 45, 81, 82 și 93 din 2011, nr. 20, 50 și 81 din 2012, nr. 15, 17, 30, 52, 66, 70 și 71 din 2013, nr. 19, 21, 53, 98 și 107 din 2014, nr. 14 din 2015, nr. 28, 39, 50, 62 și 76 din 2016, nr. 13, 14, 63, 65, 85, 90 și 103 din 2017, nr. 7, 15, 49 și 77 din 2018, nr. 17, 19, 29, 64 și 83 din 2019, nr. 11, 86, 103, 109 și 110 din 2020, nr. 16, 41, 43 și 80 din 2021, nr. 15, 24, 32, 56 și 62 din 2022, nr. 11, 48, 66, 69, 84, 86 și 108 din 2023, nr. 18 și 67 din 2024, nr. 6, 63, 65 și 87 din 2025, nr. 16, 17, 51, 55, 60 și 69 din 2026) se completează astfel:

1. La art. 9 se introduc alin. (5) și (6):

„(5) În procesele penale și dosarele privind sesizări de infracțiuni, evidența repartizării inițiale și a fiecărei repartizări ulterioare se include în materiale, indicând data, ora, versiunea regulilor de repartizare aplicate, componența grupului eligibil la momentul selecției, persoanele incluse în selecție și temeiurile excluderii unei persoane. La o nouă repartizare, se include și actul motivat care indică motivul schimbării. Istoricul repartizării se păstrează pe durata de păstrare a cauzei ori dosarului.

(6) Persoanele cu drept de acces la cauză ori dosar au acces și la documentele din alin. (5). Datele personale protejate se anonimizează fără împiedicarea verificării desemnării legale a magistratului competent.”

2. La art. 145 alin. (2) se adaugă următoarea teză a treia: „Dacă verificarea preliminară privește o sesizare privind o infracțiune, se aplică și art. 212a și 213b din Codul de procedură penală.”

§ 64. (1) Prezenta lege se aplică actelor procesuale efectuate după intrarea sa în vigoare, inclusiv în procedurile neîncheiate. Noile cerințe tehnice nu constituie un temei independent pentru inadmisibilitatea materialelor strânse legal înainte de acea dată.

(2) În procedurile în curs, inventarul din art. 107 alin. (7) se întocmește în două luni. Aceasta nu amână accesul la materialele disponibile necesare pregătirii apărării ori contestării arestării.

(3) Primul control periodic potrivit art. 65a și art. 270 alin. (5) se efectuează în treizeci de zile după intrarea legii în vigoare; un control judiciar asupra fondului efectuat înainte de expirarea acelei perioade înlocuiește primul control periodic. În procedura premergătoare judecății, procurorul trimite dosarul instanței cel târziu în a douăzecea zi.

(4) Pentru procedurile suspendate la intrarea legii în vigoare, primul control potrivit art. 245a se efectuează în trei luni de la acea dată. În cazurile controlului judiciar din oficiu, procurorul notifică instanței competente procedurile suspendate în curs în termen de o lună de la intrarea în vigoare, iar instanța programează primul control în perioada de trei luni. Aceasta nu amână

PAGINA 29 / 39 A ORIGINALULUI BULGAR

reluarea imediată dacă temeiurile au încetat ori examinarea unei cereri de reluare depuse.

(5) În dosarele privind sesizări de infracțiuni în curs la intrarea legii în vigoare, în care nu s-a pronunțat o soluție potrivit art. 207 ori 213, procurorul se pronunță în termen de o lună de la acea dată. După această perioadă se aplică art. 213b. Aceasta nu amână inițierea procedurii dacă sunt îndeplinite condițiile art. 207 alin. (1).

§ 65. (1) Art. 420 alin. (5) și (6), art. 421 alin. (5) și art. 422 alin. (3) se aplică și actelor judiciare definitive, fără restabilirea termenelor expirate pentru redeschiderea în defavoarea persoanei față de care procedura s-a încheiat.

(2) Art. 311 alin. (3)-(6) se aplică ședințelor ținute după intrarea acestor dispoziții în vigoare. Consiliul Superior al Magistraturii organizează, în limitele competenței sale, dotarea tehnică, stocarea securizată și accesul la înregistrări. Regulile de îndreptare a proceselor-verbale scrise se aplică celor întocmite după intrarea regulilor în vigoare.

§ 66. În șase luni de la publicare, ministrul justiției, în coordonare cu ministrul de interne și Consiliul Superior al Magistraturii, emite un regulament privind cerințele tehnice ale înregistrărilor, verificarea identității copiilor digitale cu originalele și protecția și stocarea copiilor și registrelor potrivit acestei legi. Regulamentul nu poate institui temeiuri suplimentare de restrângere a drepturilor procesuale ori excepții de la înregistrarea obligatorie.

§ 67. Prezenta lege intră în vigoare la șase luni de la publicarea în Monitorul Oficial al Bulgariei, cu excepția § 66, care intră în vigoare la data publicării.

EXPUNERE DE MOTIVE

la propunerea de lege pentru modificarea și completarea Codului de procedură penală

1. Motivele care impun adoptarea

Propunerea a fost pregătită pe baza cadrului juridic de la 25 septembrie 2026, inclusiv a Codului de procedură penală consolidat cu modificările până la Monitorul Oficial al Bulgariei nr. 59 din 2026 și a dispozițiilor relevante ale Legii privind sistemul judiciar. Propune garanții corelate pentru inițierea, desfășurarea și încheierea legală a procesului penal, protecție efectivă împotriva inacțiunii procesuale și verificabilitatea probațiunii și a deciziei judiciare.

Dreptul în vigoare consacră examinarea obiectivă, completă și sub toate aspectele a împrejurărilor, convingerea intimă, prezumția de nevinovăție, dreptul la apărare și obligația motivării. Există deja controlul procurorului și controlul judiciar al refuzului, încetării și suspendării, precum și mecanismele speciale din art. 213b, 243a și 244a. Propunerea dezvoltă aceste garanții prin acces mai larg la instanță, termene concrete, acces la materiale și verificarea executării instrucțiunilor judiciare.

Controlul judiciar al procedurii generale de refuz al inițierii potrivit art. 213 alin. (4) este limitat la un domeniu determinat de infracțiuni. Verificările preliminare, înaintarea dosarelor și nepronunțarea pot întârzia accesul la acest control. Este necesară diferențierea standardului informațiilor suficiente pentru inițiere, al probelor suficiente pentru atribuirea formală a calității de persoană acuzată și al nivelului de probațiune necesar condamnării. Neexaminarea unei surse disponibile de informații nu trebuie să devină, ea însăși, temei de refuz.

Suspendarea legală nu înlătură obligația organelor de a urmări temeiurile, activitatea de căutare și riscul pierderii probelor. Emiterea repetată a unui act desființat, fără executarea instrucțiunilor obligatorii, face protecția judiciară inefectivă în practică. În același timp, reluarea fără limită a unei urmăriri încheiate exclusiv din cauza unei convingeri intime diferite este incompatibilă cu securitatea juridică. Propunerea tratează împreună aceste probleme.

Arbitrarul în tratarea probelor se poate manifesta prin excluderea ori neexaminarea probelor esențiale, respingerea prematură a unei surse neexaminată, refuzul nejustificat al expertizei, consemnarea inexactă și motivarea numai aparentă. Protecția este necesară atât împotriva condamnării greșite, cât și împotriva obstrucționării ilicite a răspunderii penale. Rezultatul unei cauze nu dovedește, prin el însuși, abuzul; decisive sunt încălcările verificabile și semnificația lor pentru echitatea și corectitudinea procedurii.

Necesitatea unor garanții consecvente este susținută de supravegherea exercitată de Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei în grupurile de cauze S.Z. și Kolevi. Decizia din 4 decembrie 2025, adoptată la a 1545-a reuniune privind drepturile omului, privește eficacitatea cercetărilor și independența practică a mecanismului de cercetare a procurorului general. Aceste constatări justifică măsuri instituționale, dar nu stabilesc vinovăția vreunui magistrat concret. Propunerea ține seama de modificările ulterioare din iunie 2026 și completează cadrul actual acolo unde înregistrarea, accesul, termenele ori executarea actelor judiciare necesită o garanție expresă.

2. Obiective

Obiectivul principal este ca fiecare decizie esențială să aibă un temei factual și juridic verificabil, să fie emisă într-un termen determinat de un organ competent imparțial și să fie supusă unui control adecvat. Acesta se realizează prin următoarele soluții corelate.

Asistență timpurie din partea avocatului apărării. Dreptul la asistența unui avocat în cursul verificărilor preliminare este deja recunoscut la art. 145 alin. (6) din Legea privind sistemul judiciar (LSJ). Noul art. 15a din Codul de procedură penală (CPP) leagă garanțiile suplimentare de suspiciunea efectivă a implicării într-o infracțiune: informare, tăcere, consultare confidențială, interpretare și încetarea audierii ca martor privind propria implicare. Identifică organul responsabil pentru acordarea asistenței juridice, desemnarea avocatului și finanțarea bugetară. Protecția judiciară acoperă refuzul și inacțiunea. Nu se creează un nou temei pentru privarea de libertate și nu se înlocuiește atribuirea formală a calității de persoană acuzată.

Înregistrare și pronunțare. Noul art. 212a impune înregistrarea imediată și transmiterea la timp a sesizării către un procuror, inclusiv atunci când este primită inițial de un organ al Ministerului de Interne. Se stabilesc un moment inițial verificabil și un termen pentru pronunțarea asupra unei sesizări privind o infracțiune. Termenul nu începe din nou prin înaintare, conexare, disjungere ori renumerotare privind aceleași fapte. Corelarea cu art. 145 LSJ previne regimurile concurente. Existența informațiilor suficiente impune inițierea la timp a procedurii, indiferent de o verificare administrativă, disciplinară ori de altă natură în curs. Natura de drept civil a raporturilor nu exclude, prin ea însăși, existența unei infracțiuni.

Controlul refuzurilor. Controlul judiciar general se extinde la refuzurile privind infracțiunile urmărite din oficiu, inclusiv când disputa privește încadrarea juridică dată de procuror faptelor sesizate. Se prevăd un termen pentru pronunțarea procurorului superior, accesul direct la instanță la nerespectarea lui și controlul egal al actelor care încheie definitiv o verificare preliminară, indiferent de denumirea lor. Accesul cuprinde un inventar actualizat și copii, iar restricțiile trebuie motivate și supuse controlului. Termenul de contestare ține seama de accesul efectiv asigurat. Persoanei care contestă nu i se cere să atace un act fără posibilitatea de a-i examina temeiul factual.

Admisibilitatea constituțională a controlului judiciar al unui refuz a fost confirmată prin Decizia nr. 14 din 26 iulie 2024, pronunțată în cauza constituțională nr. 10/2023. Curtea Constituțională a respins contestația privind art. 213 alin. (4)-(6) CPP și a diferențiat decizia de începere a cercetării de funcția constituțională de tragere la răspundere și susținere a acuzației. Extinderea propusă păstrează această delimitare: instanța controlează legalitatea și temeinicia, iar procurorul emite actul procesual necesar. Eliminarea listei limitative reduce dependența accesului la instanță de încadrarea preliminară dată de procuror faptelor sesizate; este o opțiune legislativă pentru o protecție mai cuprinzătoare, nu o afirmație că lista existentă ar fi fost declarată neconstituțională.

Protecție împotriva inacțiunii. Noul art. 213b permite sesizarea directă a instanței pentru stabilirea unui termen de pronunțare. Instanța controlează îndeplinirea obligației legale fără a dispune un anumit refuz, o anumită acuzație ori un anumit rezultat. Expirarea termenului nu înseamnă inițierea automată a procedurii sau refuzul automat. În caz de neexecutare, se prevăd controlul repetat, obligația de a da socoteală și sesizarea organelor competente în limitele atribuțiilor lor legale. Înregistrarea stabilește începutul termenului, accesul permite o contestare pe fond,

PAGINA 32 / 39 A ORIGINALULUI BULGAR

motivarea face decizia verificabilă, iar raportarea ulterioară permite constatarea executării dispoziției instanței. Introducerea izolată a numai uneia dintre aceste măsuri ar păstra celelalte posibilități de blocare efectivă a protecției.

Motivare concretă și executarea instrucțiunilor. Art. 199 se completează cu cerințe privind analiza faptelor, materialelor, contradicțiilor esențiale și argumentelor. Lipsa caracterului semnificativ al faptei se diferențiază de cazul de gravitate redusă. După desființarea unui act de către instanță, procurorul raportează executarea fiecărei instrucțiuni obligatorii. Instrucțiunile neexecutate nu pot fi eludate prin repetarea motivării desființate. La constatarea unei încălcări repetate, se prevede repartizarea aleatorie către un alt procuror, cu păstrarea regimurilor speciale. Aceasta este o garanție procesuală, nu o sancțiune disciplinară, și nu anticipează răspunderea magistratului ori a persoanei acuzate.

Încetare și suspendare. Se clarifică examinarea cererilor de probe înainte de încetarea pentru lipsa probațiunii, accesul persoanelor îndreptățite și controlul judiciar al omisiunilor esențiale. În caz de suspendare, impedimentul factual, măsurile efectuate și măsurile ulterioare permise se identifică individual. Menținerea temeiurilor se examinează la fiecare trei luni. Refuzul reluării procedurii și nepronunțarea sunt supuse controlului judiciar. O nouă împrejurare concretă permite o cerere mai timpurie. Nu se instituie obligația de a căuta fără limită probe incriminatoare neprecizate. Monitorizarea din oficiu este necesară deoarece impedimentul privind un anumit act procesual nu justifică inacțiunea față de toate măsurile permise. Controlul la trei luni nu anticipează dispariția impedimentului; impune constatarea existenței sale actuale. Căutarea, conservarea probelor și protecția împotriva duratei excesive sunt corelate cu interdicția de a continua cercetarea exclusiv pentru obținerea unui rezultat dorit prestabilit.

Garanții speciale în cazurile de atentate la înfăptuirea justiției. În procedurile prevăzute de propunere pentru infracțiunile din art. 288, 288a și 289 din Codul penal (CP), săvârșite de participanții indicați de lege în exercitarea funcțiilor de serviciu, se introduce controlul judiciar din oficiu al încetării și suspendării. Astfel, controlul nu depinde integral de inițiativa ori posibilitățile unei persoane care contestă. Regimurile speciale existente sunt corelate pentru evitarea unor proceduri paralele și contradictorii.

Stabilitatea urmăririi penale încheiate. Se prevede control judiciar prealabil al desființării extraordinare a unei încetări după expirarea termenelor legale obișnuite, precum și în termenul art. 243 alin. (10), când se solicită desființarea în defavoarea unei persoane după o soluție definitivă asupra fondului răspunderii sale penale. Caracterul excepțional trebuie justificat prin împrejurări concrete, nu printr-o referire generală la interesele justiției. Se ține seama de interdicția aplicabilă a urmăririi penale repetate, inclusiv când procedura s-a încheiat pe fond prin act al procurorului. Această garanție nu împiedică cercetarea unei infracțiuni distincte săvârșite în cursul procedurii inițiale.

Termene rezonabile pentru cercetare. Fiecare prelungire trebuie să identifice ceea ce s-a efectuat, măsurile rămase și impedimentele concrete. O cercetare prelungită este supusă mai devreme controlului judiciar al întârzierii; cererea de accelerare poate fi depusă direct la instanță. Executarea în termenul stabilit este raportată și supusă controlului ulterior. Întârzierea nu duce la încetare automată și, prin ea însăși, nu invalidează

PAGINA 33 / 39 A ORIGINALULUI BULGAR

măsurile legale. Propunerea dezvoltă procedura judiciară din art. 368 și 369 după modificările din iunie 2026. Controlul unei anumite prelungiri potrivit art. 234 este diferențiat de controlul general al întârzierii nejustificate. Pentru persoanele private de libertate, accesul mai timpuriu la accelerare este justificat de ingerința continuă în libertatea individuală.

Accesul la probe și fiabilitatea lor. Inventarierea și conservarea materialelor relevante cuprind și materialele pe care acuzarea nu intenționează să se întemeieze. Noul art. 227a instituie un acces care poate fi impus prin hotărâre judecătorească, sub rezerva unor restricții individualizate. Registrul circulației obiectelor, probelor materiale și datelor digitale, înregistrarea audierilor și accesul la datele primare ale expertizei permit verificarea autenticității, integrității și fiabilității. Instanța trebuie să examineze concret obiecțiile privind metodele expertizei și motivele refuzului unei expertize suplimentare ori repetate. Înregistrarea video este corelată cu protecția minorilor și acoperă cazurile indicate de culegere a informațiilor înainte de inițierea procedurii. Trimiterea din art. 239 alin. (6) la regula actuală privind sigilarea este corectată.

Admisibilitate și egalitatea armelor. Se interzice folosirea declarațiilor obținute prin tortură, constrângere ilegală ori încălcările indicate ale dreptului la apărare. Interdicția nu poate fi eludată printr-un alt înscris ori prin audierea persoanei care a obținut declarația. Se instituie o procedură pentru pronunțarea motivată a instanței asupra unor obiecții concrete privind admisibilitatea. Refuzul instanței de a administra probe este legat de motive verificabile, fără negarea prematură a credibilității unei surse încă neobținute. Trasabilitatea și accesul nu atribuie probelor o valoare prestabilită. O omisiune remediabilă din registru nu conduce la excludere automată, iar precizia tehnică pretinsă nu înlocuiește examinarea judiciară a metodei concrete. Pronunțarea asupra admisibilității se separă de aprecierea credibilității; lipsa unei căi de atac distincte împotriva fiecărei încheieri intermediare limitează fragmentarea procedurii, păstrând controlul odată cu actul final.

Libertatea individuală. Controlul periodic la fiecare treizeci de zile în etapa premergătoare judecății și șaizeci de zile în etapa judecății completează inițiativa apărării. Termenele maxime din art. 63 alin. (4) nu se majorează. Abrogarea art. 65 alin. (6) înlătură impedimentul temporar pentru o nouă cerere. Gravitatea acuzației și pedepsele majorate nu justifică arestarea automată. Se cer motive actuale privind fiecare risc, insuficiența măsurilor mai puțin restrictive, durata totală, sănătatea și tratamentul necesar. Frecvența aleasă reprezintă o garanție națională suplimentară, nu un termen impus direct de dreptul Uniunii Europene ori de Convenție. Controlul solicitat de apărare nu se amână până la următorul control din oficiu. Folosirea controlului judiciar pe fond deja efectuat drept punct inițial pentru următoarea perioadă previne duplicarea inutilă.

Imparțialitate și consemnare. Recuzarea contestată este soluționată într-un termen scurt de un alt judecător ori complet, selectat aleatoriu. Se prevăd o procedură când un asemenea complet nu poate fi constituit și protecție împotriva obstrucționării prin cereri identice repetate. Sesizarea formulată împotriva unui judecător nu îl înlătură automat. Înregistrarea audio obligatorie constituie o bază fiabilă pentru verificarea ședinței. Excepția unui impediment tehnic neașteptat este limitată la măsurile urgente. Procesul-verbal scris se păstrează; corecturile se verifică prin raportare la înregistrare, termenul este legat de notificare și acces, iar versiunea inițială rămâne trasabilă.

Sentințe și controlul instanțelor superioare. Instanța examinează argumentele esențiale ale acuzării și apărării, soluționează contradicțiile și își justifică concluziile probatorii și juridice. Condamnarea impune dovedirea acuzației fără îndoială; achitarea

PAGINA 34 / 39 A ORIGINALULUI BULGAR

identifică împrejurările nestabilite ori temeiurile juridice pentru care fapta nu constituie o infracțiune. Persoana acuzată nu își dovedește nevinovăția și nu este obligată să identifice autorul efectiv. Individualizarea pedepsei se motivează distinct. Instanța de apel efectuează propriul control, iar controlul în casație acoperă viciile grave ale motivării și încălcările procesuale la aprecierea probelor. Nu orice omisiune de redactare echivalează cu lipsa motivării, iar controlul în casație nu devine o a treia instanță generală asupra faptelor.

Redeschidere. Când probele false ori o infracțiune săvârșită de un organ participant la procedură au fost stabilite prin sentință definitivă, persoanele afectate primesc acces direct limitat la instanță pe temeiurile existente. Noul art. 420a reglementează verificări concrete ale unor împrejurări noi în favoarea unei persoane condamnate ori scutite de răspundere penală potrivit art. 78a CP, cu pronunțare motivată și controlul refuzului și inacțiunii. După verificare, se prevede și o cerere independentă bazată pe rezultate. Redeschiderea în defavoarea persoanei nu este permisă doar pentru o apreciere diferită a probelor cunoscute; nu se creează noi temeiuri de fond și nu se restabilesc termene expirate în defavoarea persoanei. Cererea directă a persoanei vătămate potrivit art. 420 alin. (5) este condiționată de o sentință deja definitivă care stabilește împrejurarea relevantă și de semnificația ei pentru soluția cauzei inițiale. Consecințele reexaminării sunt corelate expres cu art. 355 alin. (2) și (3) numai în limitele cererii admise. Nu este permisă o modificare din oficiu în defavoarea persoanei în afara acestor limite. Procedura din art. 420a este în beneficiul persoanei condamnate și nu reprezintă o procedură generală de contestare repetată a oricărei sentințe definitive.

Organizare, acorduri de recunoaștere și repartizare aleatorie. Termenele organizatorice nu înlătură art. 107 alin. (4). Excepțiile pentru încălcări apărute ori devenite cunoscute ulterior se corelează cu art. 320, 351 și 360. Acordurile de recunoaștere păstrează domeniul permis și regula din art. 381 alin. (4), însă instanța examinează suportul probatoriu, accesul apărării și proporționalitatea, inclusiv potrivit art. 55 CP. Completările LSJ fac trasabile repartizarea inițială și ulterioară, excluderea din selecție și motivele schimbării magistratului, protejând datele personale relevante.

Garanțiile împotriva folosirii abuzive a noilor remedii sunt proporționale cu fiecare control. Cererile de recuzare impun împrejurări relevante pentru imparțialitate, iar cererile identice repetate nu blochează cauza. Cererile de probe sunt apreciate sub aspectul relevanței și necesității; noile controale nu impun strângerea fiecărei probe solicitate. Desființarea judiciară nu desemnează următorul procuror prin nume și nu produce automat răspundere disciplinară ori penală. Independența organului de decizie este astfel corelată cu verificabilitatea temeiurilor deciziei sale.

Garanții suplimentare împotriva dependențelor instituționale și abuzului de atribuții procesuale

Art. 111 se completează cu un drept la protecție al persoanelor cunoscute care pretind un drept asupra obiectului ridicat, indiferent de orice altă calitate procesuală. Controlul acoperă refuzul, permisiunea de predare către o altă persoană și nepronunțarea. Notificarea și efectul suspensiv înainte de predarea efectivă previn ingerința ireversibilă în drepturi. Controlul periodic impune necesitate probatorie și proporționalitate actuale. Litigiul privind proprietatea rămâne în competența instanței civile potrivit art. 113; instanța penală nu îl soluționează cu autoritate de lucru judecat. Hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene (CJUE) din 12 mai 2022, RR și JG, C-505/20,

PAGINA 35 / 39 A ORIGINALULUI BULGAR

ECLI:EU:C:2022:376, susține protecția efectivă a terților în domeniul Directivei 2014/42/UE. Propunerea introduce o garanție națională mai generală.

Necesitatea practică a controlului înainte de predare este susținută și de comunicatul oficial al Ministerului Public din 5 iulie 2023 privind încălcările identificate la restituirea mijloacelor materiale de probă și neluarea la timp a măsurilor ulterioare. Această constatare de control nu este o sentință de condamnare și nu stabilește vinovăția penală individuală.

Controlul judiciar al recuzării refuzate a unui procuror și interdicția ca autorul unei instrucțiuni contestate să examineze contestația împotriva executării ei limitează autocontrolul într-un conflict. Celălalt procuror este desemnat potrivit procedurii legale, fără a fi ales nominal de instanță. Măsurile deja efectuate nu sunt invalidate automat, iar depunerea unei sesizări nu determină recuzarea automată. Motivarea înlăturării unui organ de cercetare și dreptul său de a formula obiecții împotriva unei instrucțiuni ilegale păstrează conducerea constituțională a cercetării și fac intervenția verificabilă.

În procedura specială privind procurorul general, se adaugă un termen scurt de înaintare, înregistrarea circulației și acces restricționat potrivit atribuțiilor. Simpla calitate oficială nu acordă acces la materialele privind conducătorul în cauză. Se ține seama de desemnarea simultană a procurorului care supraveghează și de controlul judiciar din oficiu al încetării și suspendării, aplicabile din 5 iunie 2026; aceste garanții nu sunt prezentate ca lipsind și nu sunt duplicate. Noul art. 411r alin. (10) atribuie expres competența conducătorului administrativ din art. 234 alin. (3) procurorului special care supraveghează, astfel încât continuarea cercetării să nu depindă de conducătorul administrativ obișnuit din Ministerul Public. Se aplică și garanțiile conexe din art. 234 alin. (4), (6) și (12)-(14). Desemnarea independentă și recuzarea judiciară potrivit capitolului special sunt păstrate. Admisibilitatea constituțională a acestui mecanism special a fost confirmată prin Decizia nr. 14 din 26 iulie 2024, pronunțată în cauza constituțională nr. 10/2023; propunerea reglementează exercitarea funcțiilor sale fără a schimba titularul constituțional al funcției de acuzare.

Dezvăluirea materialelor cercetării este supusă unei aprecieri scrise a necesității și proporționalității. Protecția judiciară promptă permite înlăturarea unei publicări ilegale de pe un canal oficial ori clarificarea calității procesuale, fără cenzurarea mijloacelor de informare independente. Interdicția specială integrală de dezvăluire din art. 198 alin. (1) este păstrată. Temeiul juridic constă în prezumția de nevinovăție, art. 4 și 10 din Directiva (UE) 2016/343 și art. 6 § 2 din Convenția europeană a drepturilor omului (CEDO).

3. Resurse financiare și alte resurse necesare aplicării

Aplicarea impune investiții inițiale și cheltuieli curente pentru echipamente de înregistrare în încăperile de audiere și sălile de judecată, stocare securizată și copii de rezervă, întreținere tehnică, controlul accesului, furnizarea copiilor și formare. Este necesară finanțare pentru asistență juridică, verificabilitatea probelor expertale și administrarea procedurilor judiciare suplimentare. Înregistrarea audio obligatorie a ședințelor este o măsură tehnică mai limitată decât înregistrarea video universală.

Extinderea controlului refuzurilor, controalele periodice ale cauzelor suspendate și privării de libertate, soluționarea recuzărilor de un complet distinct și verificările după condamnare majorează volumul de lucru. Trebuie evaluate necesarul de posturi de judecatori și procurori, personalul auxiliar, organizarea serviciului de permanență și capacitatea Curții Supreme de Casație de a exercita noile atribuții. O parte a cheltuielilor poate fi compensată prin reducerea măsurilor procesuale

PAGINA 36 / 39 A ORIGINALULUI BULGAR

repetate, dar asemenea economii nu sunt prezumate în avans ca fiind certe ori suficiente.

Finanțarea trebuie asigurată prin bugetele organelor competente, inclusiv bugetul puterii judecătorești și bugetul asistenței juridice, cu respectarea autonomiei bugetare. Perioada pregătitoare pentru obligațiile tehnice permite inventarierea, achizițiile publice, testarea sistemelor și formarea. Nu se introduc taxe pentru accesul electronic asigurat, iar costurile înregistrării obligatorii nu sunt suportate individual de persoana acuzată.

O estimare fiabilă a costurilor necesită date instituționale privind numărul dosarelor, refuzurilor, cauzelor suspendate, ședințelor, audierilor și spațiilor, durata și perioada de păstrare a înregistrărilor și infrastructura și resursele umane existente. Fără aceste date, nu se poate justifica nici un quantum bugetar concret, nici absența impactului financiar. Dacă propunerea este acceptată, organul competent trebuie să pregătească, împreună cu administratorii bugetari relevanți, o estimare a costurilor și un plan organizatoric înainte de introducerea proiectului de lege.

Planul organizatoric trebuie să distingă investiția inițială de cheltuielile anuale. Capacitatea suplimentară necesară trebuie evaluată prin numărul preconizat al procedurilor, timpul mediu de pregătire și pronunțare și resursele de lucru efectiv disponibile, defalcate pe organe și circumscripții judiciare. Pentru înregistrări trebuie calculate volumul anual, perioada de păstrare, copiile de rezervă și costul accesului securizat; întreținerea, formarea și asistența juridică trebuie evaluate distinct. Perioada pregătitoare de șase luni impune, succesiv, inventarierea și planificarea bugetară, adoptarea regulilor tehnice și achiziția echipamentelor necesare, urmate de testare și formare. Caracterul adecvat al acestei perioade trebuie confirmat prin date ale organelor competente înainte de adoptare. Dacă se constată insuficiența obiectivă, perioada trebuie ajustată prin legea însăși, fără amânarea garanțiilor prin reglementări subordonate.

4. Rezultate preconizate

Se preconizează pronunțări mai timpurii și motivate asupra sesizărilor de infracțiuni, acces efectiv la materiale, mai puține acte repetate cu instrucțiuni judiciare neexecutate și reluare la timp când temeiurile suspendării au încetat. Trasabilitatea materialelor și înregistrărilor susține atât încetarea acuzațiilor neîntemeiate, cât și dovedirea celor întemeiate. Pronunțarea independentă asupra recuzărilor și controlul pe fond al instanțelor superioare reduc riscul deciziilor neobiective.

Rezultatele trebuie evaluate prin termenele de pronunțare, numărul și motivele refuzurilor și încetărilor desființate, executarea instrucțiunilor judiciare, durata suspendării, asigurarea la timp a accesului, înregistrările lipsă, corecturile admise ale proceselor-verbale scrise și încălcările cerinței termenului rezonabil. Numărul condamnărilor ori achitărilor nu este, prin el însuși, un indicator al calității ori abuzului. Evaluarea trebuie să țină seama de temeinicia, legalitatea și stabilitatea actelor, împreună cu volumul de lucru și costurile noilor garanții. Pentru evaluarea ulterioară, trebuie stabilită o bază inițială comparabilă, monitorizat primul an integral de aplicare și efectuată o analiză după acumularea datelor pentru doi ani. Actele desființate trebuie considerate potrivit tipului de

încălcare și prin raportare la numărul total al actelor controlate, nu ca o cifră izolată. Indicatorii nu trebuie folosiți ca norme cantitative pentru condamnări, încetări ori sancțiuni disciplinare.

5. Conformitatea cu dreptul Uniunii Europene și obligațiile internaționale

Temeiul constituțional se regăsește în art. 30, 31, 56, 117, 121, 122, 127 și 132 din Constituție. Propunerile concretizează cerințele unei instanțe independente și imparțiale, ale egalității și contradictorialității, stabilirii adevărului și motivării deciziilor. Instrucțiunile judiciare nu pot determina vinovăția, înlocui procurorul în formularea acuzației ori impune condamnarea. Desființarea judiciară, o interpretare diferită ori dezacordul unei părți nu stabilesc, prin ele însele, temeiurile răspunderii penale a unui magistrat. Protecția constituțională din art. 132 alin. (1) se păstrează; sesizarea prevăzută a Inspectoratului nu îi conferă un control de cale de atac asupra convingerii intime.

În domeniul art. 51 din Carta drepturilor fundamentale, propunerea dezvoltă art. 47 și 48 și protecția din art. 50. Sunt relevante Directiva 2012/13/UE privind informarea, Directiva 2013/48/UE privind accesul la un avocat, Directiva (UE) 2016/343 privind prezumția de nevinovăție, Directiva (UE) 2016/800 privind garanțiile pentru copii și Directiva (UE) 2016/1919 privind asistența juridică. Restricțiile accesului sunt concrete și supuse controlului; materialele esențiale pentru contestarea privării de libertate sunt furnizate prompt. Nu se permite condamnarea pe baza unui material pe care apărarea nu l-a putut contesta efectiv.

Directiva 2012/29/UE, inclusiv art. 11, este relevantă pentru dreptul persoanei vătămate de a primi informații și pentru controlul deciziei de a nu urmări penal. Propunerea prevede garanții naționale mai concrete privind motivarea, accesul, termenele și controlul independent. Ele nu creează un drept al persoanei vătămate de a impune condamnarea indiferent de probe. Directiva (UE) 2016/680 și cadrul național corespunzător se aplică prelucrării și furnizării informațiilor, cu protecția martorilor, copiilor și informațiilor clasificate. Înregistrările și registrele nu devin accesibile publicului fără restricții.

Atribuțiile Parchetului European sunt păstrate potrivit Regulamentului (UE) 2017/1939. Controlul judiciar național prevăzut se exercită în limitele aplicabile ale art. 42 din acel regulament. Nu se introduce nici controlul național ierarhic al procurorilor asupra procurorului european și procurorilor europeni delegați, nici repartizarea administrativă națională care să înlocuiască atribuțiile speciale. Se păstrează și procedura specială pentru cercetarea infracțiunilor săvârșite de procurorul general ori un adjunct.

Modificările dezvoltă garanțiile din art. 3, 5, 6 și 13 ale Convenției europene a drepturilor omului și susțin îndeplinirea efectivă a obligațiilor procesuale de cercetare a încălcărilor drepturilor protejate de Convenție. Interdicția absolută a torturii și tratamentelor inumane ori degradante nu depinde de gravitatea acuzației. Accesul timpuriu la un avocat este conform principiului din hotărârea Marii Camere din 27 noiembrie 2008, cererea nr. 36391/02, § 63. Necesitatea motivelor pertinente și suficiente pentru privarea de libertate de la prima pronunțare a instanței a fost clarificată în hotărârea Marii Camere din 5 iulie 2016, cererea nr. 23755/07, § 102. Termenele și interdicțiile concrete prevăzute reprezintă garanții legislative naționale pentru aplicarea practică a acestor principii.

Redeschiderea și desființarea extraordinară sunt corelate cu art. 4 din Protocolul nr. 7 la Convenție. Când se aplică interdicția urmăririi penale repetate, caracterul definitiv poate

PAGINA 38 / 39 A ORIGINALULUI BULGAR

fi depășit numai în baza unor împrejurări noi ori nou-descoperite permise sau a unui viciu fundamental capabil să influențeze soluția. O apreciere diferită doar a probelor cunoscute anterior nu este suficientă. Se asigură posibilitatea îndreptării unei condamnări greșite fără urmărirea repetată nelimitată a persoanei achitate. O infracțiune stabilită a unui participant la procedura inițială nu anticipează vinovăția pentru acuzația inițială. Această abordare urmează delimitările din hotărârea Marii Camere din 8 iulie 2019, Mihalache, cererea nr. 54012/10, §§ 115-126 și 130-137: limite clare ale controlului ordinar, caracterul definitiv al soluției și condiții stricte distincte pentru redeschiderea extraordinară în defavoarea persoanei.

Această propunere și expunerea sa de motive constituie o propunere în temeiul art. 18 din Legea privind actele normative. La elaborarea și introducerea ulterioară a unui proiect de lege, autoritățile competente vor efectua evaluarea impactului, consultările publice, asigurarea financiară și coordonările necesare aplicabile. Garanțiile identificate trebuie aplicate împreună cu principiile fundamentale și procedurile speciale păstrate ale CPP.

Surse legislative și jurisprudență

1. Codul de procedură penală - Ministerul Justiției.
2. Constituția Republicii Bulgaria - Ministerul Justiției.
3. Legea privind sistemul judiciar - Ministerul Justiției.
4. Legea privind actele normative - Ministerul Justiției.
5. Legea privind asistența juridică - Ministerul Justiției.
6. Convenția europeană a drepturilor omului și protocoalele - text oficial.
7. Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.
8. Directiva 2012/13/UE - dreptul la informare.
9. Directiva 2013/48/UE - accesul la un avocat.
10. Directiva (UE) 2016/343 - prezumția de nevinovăție.
11. Directiva (UE) 2016/800 - garanții procesuale pentru copii.
12. Directiva (UE) 2016/1919 - asistența juridică.
13. Directiva 2012/29/UE - drepturile persoanelor vătămate.
14. Directiva (UE) 2016/680 - protecția datelor personale.
15. Regulamentul (UE) 2017/1939 - Parchetul European.
16. Curtea Europeană a Drepturilor Omului, Marea Cameră, hotărârea din 27 noiembrie 2008, cererea nr. 36391/02.
17. Curtea Europeană a Drepturilor Omului, Marea Cameră, hotărârea din 5 iulie 2016, cererea nr. 23755/07.
18. Curtea Europeană a Drepturilor Omului - Ghid privind art. 4 din Protocolul nr. 7, actualizat la 28 februarie 2026, §§ 67-77.

Surse suplimentare pentru verificarea din 25 septembrie 2026:

1. CJUE, RR și JG, C-505/20, hotărârea din 12 mai 2022.
2. Ministerul Public al Republicii Bulgaria, comunicatul din 5 iulie 2023 privind verificarea efectuată în 2020.
3. Curtea Constituțională, Decizia nr. 14 din 26 iulie 2024 în cauza constituțională nr. 10/2023, publicată în Monitorul Oficial al Bulgariei nr. 67 din 9 august 2024.
4. Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei, reuniunea a 1545-a, decizia din 4 decembrie 2025 în grupurile S.Z. și Kolevi; note și decizie, traducere bulgară neoficială publicată.
5. Curtea Europeană a Drepturilor Omului, Marea Cameră, Mihalache, hotărârea din 8 iulie 2019, cererea nr. 54012/10, §§ 115-126 și 130-137.

PAGINA 39 / 39 A ORIGINALULUI BULGAR

Autorul și persoana care transmite propunerea în temeiul art. 18 din Legea privind actele normative:

Marian Georgiev Ivanov, avocat

Baroul Sofia, număr individual de înregistrare a avocatului 1800713910

E-mail: ivanov.bg.sf@gmail.com

25 septembrie 2026

Semnătură electronică calificată: